

« _____ » _____ 2015 թ.

N _____

ք. Ստեփանակերտ

**«ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ»
ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՄԱՍԻՆ**

Հավանություն տալ «Անասնաբուժություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքին ախազ ծինային երկայացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային ժողովի քննարկմանը:

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ**

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ԱՆԱՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

**Հոդված 1. Սույն օրենքի կարգավորման առարկան և կիրառման
նկարտը**

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության անասնաբուժության նկարտի իրականացմանը և կառավարմանն առնչվող հարաբերությունները:

2. Սույն օրենքը տարածվում է անասնաբուժության նկարտում ծագած հարաբերություններին մասնակից բոլոր սուբյեկտներին, այդ թվում՝ անասնաբուժության նկարտում գործունեություն և իրականացնող անձանց վրա:

Հոդված 2. Անասնաբուժության նկարտը

1. Անասնաբուժության նկարտն՝ ընդգրկում է անասնաբուժական պահանջների կիրառումն ուղղված

1) կենդանիների առողջության պաշտպանությանը և կենդանիների բարեկեցությանը .

2) կենդանիների, կենդանիների և մարդկանց համար ընդհանուր վարակիչ հիվանդություններին բռնկումներին կանխմանը և վերացմանը, անասնահամաճարակային կայուն իրավիճակի և ապահովության պահպանմանը .

3) կենդանիների, կենդանական ծագման հումքի և մթերքի արտադրությանը, վերամշակմանը, պահմանը, փոխադրմանը, առևտրին և (կամ) իրացմանը, ներմուծմանը, արտահանմանը .

4) բեղմնավորիչ նյութերի, անասնաբուժական դեղամիջոցների արտադրությանը, պահմանը, փոխադրմանը, առևտրին և (կամ) իրացմանը, ներմուծմանը, արտահանմանը .

5) կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի տնօրինմանը և պահեստավորմանը .

6) անասնաբուժական գործունեությանը, անասնաբուժական կրթությանը և գիտությանը, լաբորատոր գործունեությանը, անասնաբուժասանիտարական փորձաքննությանը .

7) անասնաբուժության նկարտում գործունեություն իրականացման արդյունքում վնասակար ազդեցություններին շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը:

2. Անասնաբուժության նկարտն ընդգրկում է նաև անասնաբուժական պահանջների պահպանմանն ուղղված անասնաբուժական պետական վերահսկողությունը:

Հոդված 3. Հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) **լիազորմամբ (մամբ)**՝ անսնարժեք անբնագավառում քաղաքականություն մշակող, վերահսկողություն իրականացնող և (կամ) ծառայություններ մատուցող՝ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական մամբ (մամբ)։

2) **անսնարժեքություն**՝ կենդանիների հիվանդությունները, կանխում, ախտորոշում, բուժում, դրանց վերացման միջոցառումներ, կենդանիների և կենդանիների քարոքության պաշտպանություն, կենդանական ծագման մթերքի և հումքի արտադրության, վերամշակման, տեղափոխման, իրացման, անսնարժեքական դեղամիջոցների և անսնարժեքական միջոցների, կերերի, լրացակերերի արտադրության, դրանց ներմուծման և արտահանման, կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների ներթափանցումից Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքի պահպանության նկատմամբ հսկողություն իրականացում։

3) **անսնարժեքական գործունեություն**՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մասնագիտական գործունեություն, որը նպատակաուղղված է կենդանիների, կենդանիների և մարդկանց համար ընդհանուր հիվանդությունների կանխարգելմանը, ախտորոշմանը, բուժմանը, կենդանիների առողջության և բարեկեցության պաշտպանությանը, անսնահամաճարակային իրավիճակների կանխմանը և վերացմանը, անվտանգ կենդանական ծագում ունեցող հումքի և մթերքի, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի ստացմանը։

4) **անսնարժեքական ծառայություն**՝ անսնարժեք անբնագավառում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից։

5) **համայնքը սպասարկող անսնարժեք**՝ մեկ կամ մի քանի համայնքում անսնահամաճարակային պետական միջոցառումներ շրջանակներում անսնարժեքական ծառայություն իրականացնող անձ։

6) **անսնարժեքական հսկման ենթակատարանքներ**՝ կենդանիների կամ դրանց բեղմնավորիչ նյութեր (ինկուբացիոն ձու, բեղմնավորված ձկնկիթ, սերմնահեղուկ, ձվաբջիջ, զիզոտ, սաղմ), կենդանական ծագման մթերք, կենդանական ծագման հումք, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանք, կերեր, լրացակերեր, կերային խառնուրդներ, կերային հավելումներ, անսնարժեքական դեղամիջոցներ։

7) **անսնարժեքական ուղեկցող փաստաթուղթ**՝ անսնարժեք անբնագավառում օգտագործվող հաշվառված ձևաթղթեր (վկայական, տեղեկանք, սերտիֆիկատ), որոնք հավաստում են Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետություն ներմուծվող, արտահանվող և Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում փոխադրվող կենդանիների առողջական վիճակը, բեղմնավորիչ նյութերի, կենդանական ծագման մթերքի և հումքի, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի, կերատեսակների ծագումը, կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների նկատմամբ ապահով տարածքներից և կենդանական ծագման մթերքի և հումքի, կերատեսակների, բեղմնավորիչ նյութերի, անսնարժեքական դեղամիջոցների անսնարժեքական փոխարկական տեսակետից պիտանելիությունը։

8) **անսնարժեքական փոքածառայություն**՝ կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, կերատեսակների, կենդանիների բեղմնավորիչ նյութերի, անսնարժեքական փոխարկական գնահատման նպատակով կատարվող հետազոտություն։

9) **ան ասն ար ու ժակ ան միջոցներ`** ան ասն ար ու ժակ ան գործունեություն համար անհրաժեշտ հանդերձանք, սարքեր, գործիքներ, սարքավորումներ, կենդանիներ խնամքի և պահման պարագաներ, ան ասն ար ու ժակ ան հատուկ տրանսպորտ, տեխնիկա.

10) **ան ասն ար ու ժակ ան դեղամիջոց`** ան ասն ար ու ժակ ան ոլորտում օգտագործվող նյութ կամ նյութերի միացություն (կենսապատրաստուկներ` պատվաստանյութեր, հիվանդություններ հարուցիչներ խիստորոշման և նույնականացման համաքառններ և պատրաստուկներ, իմուն և գերիմուն շիճուկներ, իմունոգլոբուլիններ, արյան ֆրակցիաներ, կենդանիներ հյուսվածքներ և օրգաններից ստացված բուժիչ և կանխարգելիչ պատրաստուկներ, մանրէական աճեցվածքներ և մանրէական տարատեսակներ, հորմոնային պրեպարատներ, թիրեոստատիկներ, բետա-անտագոնիստներ, բուսական, հանքային, քիմիական, քիմիադեղագործական ծագման նյութեր, պատրաստուկներ կամ միջոցներ` բուժիչ, ախտահանիչ, հակամանրէային, միջատասպան, կրծողներին դեմ պայքարի, հակաձիճվային, հակաարյունապարզիտային, հակատղային ազդեցությունամբ, դեղային կերերի արտադրություն մեջ օգտագործելու նպատակով պատրաստված դեղային պրեմիքս), որը`

ա. կիրառվում է կենդանիներին վարակիչ ու ոչ վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման, ախտորոշման, բուժման, արտաքին միջավայրում վարակի վնասազերծման և ոչնչացման համար,

բ. տրվում է կենդանիներին` կենսագործունեության վրա դեղաբանական, իմունաբանական և նյութափոխանակության ազդեցություն միջոցով ֆիզիոլոգիական խաթարված ֆունկցիաների վերականգնման կամ չեզոքացման կամ բարելավման նպատակով.

11) **թիրեոստատիկներ** վահանաձև գեղձի գործունեություն վրա ազդող նյութեր, որոնք նպաստում են կենդանիներին աճման արդյունավետությունը.

12) **հորմոնային պրեպարատ** արտադրանքներ, որոնք պարունակում են հորմոնալ` էստրոգենային, անդրոգենային և հեստագենային ուղղակի և անուղղակի ազդեցությունամբ նյութեր.

13) **ան ասն ար ու ժակ ան դեղամիջոցի դադարեցման ժամանակահատված`** ան ասն ար ու ժակ ան դեղամիջոցի վերջին անգամ կիրառման և կենդանիներից կենդանական ծագման հումքի և մթերքի ստացման միջև ընկած ժամանակահատված, որի ընթացքում հավաստվում է, որ կենդանական ծագման հումքում և մթերքում ան ասն ար ու ժակ ան դեղամիջոցի մնացորդային քանակներ չեն պարունակվում, կամ մնացորդային թույլատրելի քանակները չեն գերազանցվում.

14) **ան ասն ան աճարակ`** կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին համեմատաբար կարճ ժամկետում արագ տարածվելու և զգալի տարածքներ գրավելու իրավիճակ, որը բնորոշվում է ընթացքի անընդհատությունամբ ու դրսևորման պարբերականությունամբ.

15) **ան ասն ասպահական ֆերմա** վայր, որտեղ ժամանակավորապես կամ մշտապես պահվում են կենդանիներ, բացառությամբ ան ասն ար ու ժակ ան կլինիկաների և կենդանիների շտապօգնություն կազմակերպություններին.

16) **կենդանիներին բեղմնավորիչ նյութեր`** սերմնահեղուկ, ձվաբջիջ, զիգոտ և սաղմ, բեղմնավորված ձկնկիթ, ինկուբացիոն ձու, որոնք օգտագործվում են կենդանիներին արհեստական սերմնավորման, բեղմնավորման և բազմացման համար.

17) **կենդանիներ`** կաթնասուններ, թռչուններ, երկկենցաղներ, սողուններ, ձկներ, կակղամորթներ, խեցգետնակերպեր, խիտունջներ, միջատներ, այլ ողնաշարավոր և անողնաշարավոր կենդանիներ, որոնք պահվում են մարդկանց կողմից կամ ազատ գոյատևում են.

18) **գյուղատնտեսական կենդանիներ** խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիներ (տավար, գոմեշ, ոչխար, այծ), խոզ, ձի, հավ, հնդկահավ, լոր, սագ, բադ, ճագար, ջայլամ, մեղու, շերամ և այլն, որոնք պահվում են կենդանական ծագման հումքի և մթերքի ստացման նպատակով.

19) **տնային կենդանիներ** կենդանիներ, որոնք պատկանում են կերակրվող, բուծվող կամ պահվող, սակայն, որպես կանոն, սննդամթերքի ստացման համար չնախատեսված կենդանիների տեսակներին.

20) **կենդանիների քնեցում`** պետական գրանցում ստացած անասնաբուժական դեղամիջոցով կենդանիների ժամանակավոր ցավազրկում կամ կյանքի ընդհատում.

21) **կենդանիների համարակալում`** գյուղատնտեսական կենդանիների (բացառությամբ թռչունների, մեղուների) և տնային կենդանիների ականջներին կողմավորված տեղեկություն պարունակող հատուկ պիտակների կամ մարմնի որոշակի մասերին էլեկտրոնային չիպերի` կրիչների ամրացում, որը հնարավորություն է ընձեռում անհատականացնելու և հաշվառելու կենդանիներին.

22) **մեկուսացում`** զոոնոզներով և զոոանթրոպոնոզներով վարակված կամ վարակման կասկածով կենդանիներին որոշակի ժամանակահատվածում և պայմաններում` առանձնացված տարածքում կամ ցանկապատումներում կամ շինություններում, մեկուսացնող միջոցառումներ.

23) **կենդանիների կարանտին`** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կամ տարածքային կառավարման մարմինների կողմից կենդանիների կարանտինային հիվանդությունների բնկումները վերացնող, վարակի օջախները մեկուսացնող և վարակի հետագա տարածումը կանխող, ինչպես նաև այդ ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքների ժամանակավոր սահմանափակումներ ու լրացուցիչ պարտականություններ սահմանող ռեժիմային գործունեություն.

24) **կանխարգելիչ կարանտին`** վարակիչ հիվանդությունները թափանցումը կանխող միջոցառումներ, որոնք իրականացվում են ձեռք բերված կենդանիներին 30 օրվա ընթացքում առանձնացված պահելու և հիվանդություններին ախտորոշման համար հետազոտություններ ու կանխարգելիչ պատվաստումներ կատարելու նպատակով.

25) **կենդանիների կարանտինային և հատուկ վտանգավոր վարակիչ հիվանդություններ`** կենդանիներին, կենդանիներին և մարդկանց համար ընդհանուր վարակիչ հիվանդություններ, որոնք արագորեն տարածվում են, ընդգրկում ընդարձակ տարածքներ, պատճառում մեծ տնտեսական վնաս և վնասում կամ անմիջականորեն սպառնում են կենդանիներին և հանրության առողջությունը.

26) **կենդանիների պարտադիր ծանուցման ենթակա հիվանդություններ`** արագորեն տարածվելու, ընդարձակ տարածքներ ընդգրկելու և մեծ տնտեսական վնասներ հասցնելու հատկություններ ունեցող վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդություններ, որոնց բացահայտման կամ կասկածի դեպքերը սահմանված կարգով ծանուցվում և գրանցվում են.

27) **կենդանական ծագման մթերք`** կենդանիներին սպանողից ստացված միս, սպանողային ենթամթերք (ենթամաշկային և որովայնային ճարպ,

ն եր ք ի ն պար ե ն ք ի մ աստո գ Օր գ ան ն եր , արյ ու ն , ու ղ ե ղ , լ ե գ ու) , հալ ան ճ ար պ , մ ս ամ թ եր ք , կ աթ և կ աթ ն ամ թ եր ք , վ եր ամ շ ակ վ ան ձ ու կ , եր կ կ ե ն ց աղ ն եր , ի ն ե ց գ ե տ ն ակ եր պ եր , կ ակ ղ ամ ո թ եր , ց ամ աք այ ի ն և ջր այ ի ն ան ո ղ ն ա շ ար ավ ո թ ն եր և դր ան ց ի ց ս տաց վ ան մ թ եր ք , չ բ ե ղ մ ն ավ ո թ վ ան ձ կ ն կ ի թ և ձ ու , մ ե ղ թ , ո թ ո ն ք առ ան ց վ եր ամ շ ակ մ ան կ ամ վ եր ամ շ ակ ու մ ի ց հ ե տ ո օ գ տ ա գ ո թ ծ վ ու մ ե ն ս ն ն դ ու մ կ ամ ո թ պ ե ս պար ե ն այ ի ն հ ու մ ք .

28) **կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք`** կ ե ն դ ան ի ն եր ի ս պ ան դ ի ց ս տաց վ ան ն եր գ ատ ի չ գ ե ղ ձ եր , աղ ի ք , կ ա շ ի , մ ո թ թ ի , մ ա գ (բ ու թ դ , խ ո գ ան , փ ե տ ու թ , աղ վ ամ ա գ) , ե ղ ջ յ ու թ , ս մ բ ակ , ո ս կ ո թ , չ վ եր ամ շ ակ վ ան ճ ար պ , լ ե ղ ի , արյ ու ն , մ ե ղ թ ամ ո մ , մ ո մ ա թ եր թ , մ ե ղ վ ի թ ու յ ն , Օ ձ ի թ ու յ ն , կ ար ի ճ ի թ ու յ ն , կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան այ լ թ ու յ ն եր , տ ե ի ն ի կ ակ ան ալ բ ու մ ի ն , կ ա գ ե ի ն , ժ ե լ ա տ ի ն , ո թ ո թ դ ակ ան հ աղ թ ան շ ան ն եր և այ լ ն , ո թ ո ն ք Օ գ տ ա գ ո թ ծ վ ու մ ե ն վ եր ամ շ ակ ու մ ի ց հ ե տ ո .

29) **կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան կ ո ղ մ ն ակ ի ար ս աղ թ ան ք`** մ ար դ կ ան ց կ ո ղ մ ի ց ս պ առ մ ան հ ամ ար չ ն ա ի ս ա տ ե ս վ ան կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ի և մ թ եր ք ի ար ս աղ թ ու թ յ ան , վ եր ամ շ ակ մ ան ար դ յ ու ն ք ու մ ս տաց վ ան ար ս աղ թ ան ք (մ ս ո ս կ թ այ ի ն և մ ս այ ի ն , ե ղ ջ եր այ ի ն գ ո յ ա ց ու թ յ ու ն ն եր ի ց ս տաց վ ան , ձ կ ն այ ի ն ալ յ ու թ , արյ ան չ ո թ ա ց վ ան ալ ա գ մ ա և արյ ու ն ի ց ս տաց վ ան այ լ ար ս աղ թ ան ք , հ ի դ թ ո լ ի գ այ ի ն ս պ ի տ ակ ու ց ն եր , ո ս կ ո թ ն եր ի ց և կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան այ լ ար ս աղ թ ան ք ն եր ի ց ս տաց վ ան ժ ե լ ա տ ի ն) , կ ե ն դ ան ի ն եր ի դ ի ակ ն եր , ո թ ո ն ք հ ան դ ի ս ան ու մ ե ն տ ե ի ն ի կ ակ ան հ ու մ ք , ն ա ի ս ա տ ե ս վ ան չ ե ն մ ար դ կ ան ց կ ո ղ մ ի ց ս պ առ մ ան հ ամ ար և ե ն թ ակ ա ե ն լ թ ա ց ու ց ի չ վ եր ամ շ ակ մ ան կ ամ ո չ ն չ ա ց մ ան .

30) **գ ո թ ո ն գ ն եր`** կ ե ն դ ան ի ն եր ի վ ար ակ ի չ հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր , ո թ ո ն ց ն կ ատ մ ամ բ գ գ այ ու ն ակ ե ն կ ե ն դ ան ի ն եր ը .

31) **գ ո թ ան թ թ ո պ ո ն գ ն եր`** կ ե ն դ ան ի ն եր ի վ ար ակ ի չ ո թ ո շ հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր , ո թ ո ն ց ն կ ատ մ ամ բ գ գ այ ու ն ակ ե ն կ ե ն դ ան ի ն եր ը և մ ար դ ի կ .

32) **կ ե ն դ ան ի ն եր ի ս պ ան դ`** մ ար դ ու ս պ առ մ ան հ ամ ար ն ա ի ս ա տ ե ս վ ան կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ի և մ թ եր ք ի ս տաց մ ան ն պ ա տ ակ ո վ ս պ ան դ ան ո ց ն եր ու մ կ ատ ար վ ո ղ կ ե ն դ ան ի ն եր ի ս պ ան դ , ն եր առ յ ալ ո թ ո շ ակ ի հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի դ ե պ թ ու մ թ ու յ լ ա տր վ ան ս ան ի տ ար ակ ան ս պ ան դ ը .

33) **ս ան ի տ ար ակ ան ս պ ան դ`** ո թ ո շ ակ ի հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի դ ե մ պ այ ք ար ու մ վ ար ակ վ ան կ ամ վ ար ակ մ ան ան մ ի ջ ակ ան ս պ առ ն ալ ի ք ի ե ն թ ակ ա կ ե ն դ ան ի ն եր ի հ ար կ աղ ի թ պ ար ս աղ ի թ ս պ ան դ` պ այ մ ան ակ ան պ ի տ ան ի կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ի և մ թ եր ք ի ս տաց մ ամ բ .

34) **կ ե ն դ ան ի ն եր ի մ ո թ թ`** ս ու յ ն օ թ ե ն ք ո վ ս ա հ մ ան վ ան ն պ ա տ ակ ն եր ո վ և դ ե պ թ եր ու մ ո չ ս պ ան դ ան ո ց այ ի ն պ այ մ ան ն եր ու մ կ ատ ար վ ո ղ կ ե ն դ ան ի ն եր ի մ ո թ թ .

35) **կ ե ն դ ան ի ն եր ի և մ ար դ կ ան ց առ ո ղ ջ ու թ յ ան ը ս պ առ ն ա ց ո ղ վ տ ան գ`** կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ի և մ թ եր ք ի , կ ե ն դ ան ակ ան ծ ա գ մ ան կ ո ղ մ ն ակ ի ար ս աղ թ ան ք ի , կ եր ատ ե ս ակ ն եր ի , ան ս ս ն ար ո ժ ակ ան դ ե ղ ամ ի ջ ո ց ի և վ ար ակ ի աղ բ յ ու թ կ ամ փ ո խ ան ց մ ան գ ո թ ո ն հ ան դ ի ս ա ց ո ղ այ լ օ բ յ ե կ տ ն եր ը , առ ար կ ան եր ը , ո թ ո ն ց օ գ տ ա գ ո թ ու մ ը , ս պ առ ու մ ը կ ամ առ կ այ ու թ յ ու ն ը կ ար ո ղ ե կ ե ն դ ան ի ն եր ի և (կ ամ) մ ար դ կ ան ց առ ո ղ ջ ու թ յ ան հ ամ ար վ տ ան գ ն եր կ այ ա ց ն ե լ .

36) **հ ամ ա ճ ար ակ աբ ան ակ ան շ ղ թ այ ի օ ղ ակ ի վ եր ա ց ու մ`** հ ամ ա ճ ար ակ այ ի ն շ ղ թ այ ի բ ո լ ո թ փ ու լ լ եր ու մ կ ե ն դ ան ի ն եր ի , կ ե ն դ ան ի ն եր ի և մ ար դ կ ան ց հ ամ ար ը ն դ հ ան ու թ վ ար ակ ի չ հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի տ ար ա ձ մ ան ս ա հ մ ան ա լ ակ մ ան ն ու վ եր ա ց մ ան ն ու ղ ղ վ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր ի ար դ յ ու ն ք , եր բ հ ամ ա ճ ար ակ այ ի ն շ ղ թ ան չ ի գ ո թ ո ու մ .

37) **ի ն ֆե կ ց ի ա յ ի ս ա դ ր յ ն ու ր ի ն չ ն չ ա ց ու մ`** կ ե ն դ ան ի ն եր ի ն մ ա ր դ կ ան ց ա տ ո ղ ջ ու թ յ ան ը ս պ առ ն ա ց ո ղ վ տ ան գ ի հ ե տ ա գ ա ո ր ն է ո գ տ ա գ ո թ ծ ու մ ը ք ա ց առ ե լ ու ն պ ա տ ա կ ո վ վ ն ս ա ա գ եր ծ ու մ` ա յ ր ու մ կ ամ ք ա ր ձ ր ջ եր մ ս ա տ ի ճ ան ի ն ճ ն շ մ ան պ ա յ մ ան ն եր ու մ հ ա լ ե ց ու մ: Ո չ ն չ ա ց ու մ է հ ա մ ա ր վ ու մ ն ան`

- ա. թ ա դ ու մ ը, ս տ ո ր գ ե տ ն յ ա պ ա հ ե ս տ ա վ ո ր ու մ ը կ ամ կ ու տ ա կ ու մ ը,
- բ. վ եր գ ե տ ն յ ա ա յ ր ու մ ը (վ առ ու մ) վ առ ե լ ան յ ու թ ի մ ի ջ ո ց ո վ ք ա ց ո թ յ ա պ ա յ մ ան ն եր ու մ,
- գ. ան մ ի ջ ա կ ան ա յ ր ու մ ը հ ա տ ու կ ս ա ր ք ա վ ո ր ու մ ն եր ի պ ա յ մ ան ն եր ու մ:

38) **ան սա ն ա հ ս ա մ ա ճ ա ր ա կ ա յ ի ն ն շ ան ա կ ու թ յ ան կ ամ ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան պ ե տ ա կ ան վ եր ա հ ս կ մ ան է ն թ ա կ ա օ ր յ ե կ տ ն եր`** ան սա ն ա պ ա հ ա կ ան ֆ եր մ ան եր ը ն տ ն տ ե ս ու թ յ ու ն ն եր ը, ա ր ո տ ա վ ա յ ր եր ը, ջ ր ե լ ա տ ե դ եր ը, ան սա ն ա գ եր ե գ մ ան ո ց ն եր ը, կ ե ն դ ան ա ր ան ա կ ան ա յ գ ի ն եր ը, ա կ վ ա ր ի ու մ ն եր ը, ք ն ա կ ան ն ա ր հ ե ս տ ա կ ան ջ ր ա յ ի ն մ ի ջ ա վ ա յ ր եր ը, ո ր տ ե դ ք ու ծ վ ու մ կ ամ պ ա հ վ ու մ է ն ջ ր ա յ ի ն կ ե ն դ ան ի ն եր, տ ե ո ա ր ի ու մ ն եր ը, վ ի վ ա ր ի ու մ ն եր ը, ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան լ ա ք ո ր ա տ ո ր ի ան եր ը, կ ե ն դ ան ի ն եր ի փ ո խ ա դ ր ու մ, կ ե ն դ ան ի ն եր ի ն կ ա տ մ ա մ ք փ ո ր ձ ա ր կ ու մ ն եր, կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ն մ թ եր ք, կ եր եր, լ ր ա ց ա կ եր եր, կ եր ա տ ե ս ա կ ն եր ա ր տ ա դ ր ո ղ, վ եր ա մ շ ա կ ո ղ, պ ա հ ե ս տ ա վ ո ր ո ղ, ի ր ա ց ն ո ղ, ք ե դ մ ն ա վ ո ր ի չ ն յ ու թ եր ի, ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան դ ե դ ա մ ի ջ ո ց ն եր ի ա ր տ ա դ ր ո յ ու ն, պ ա հ պ ան ու մ, առ ն տ ու ր կ ամ ի ր ա ց ու մ ի ր ա կ ան ա ց ն ո ղ տ ն տ ե ս ա վ ա ր ո ղ ս ու ր յ ե կ տ ն եր ը ն կ ա գ մ ա կ եր պ ու թ յ ու ն ն եր ը, գ յ ու դ ա տ ն տ ե ս ա կ ան ն պ ա ր ե ն ա յ ի ն ս ա ր ան ք ն եր ի շ ու կ ան եր ը, առ ն տ ր ի օ ր յ ե կ տ ն եր ը, կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան կ ո ղ մ ն ա կ ի ա ր տ ա դ ր ան ք ի տ ն օ ր ի ն մ ան, պ ա հ ե ս տ ա վ ո ր մ ան կ ա գ մ ա կ եր պ ու թ յ ու ն ն եր ը, ս պ ան դ ա յ ի ն կ ե տ եր ը, ք ն ա կ ան ծ ա գ ու մ ու ն ե ց ո ղ կ ե ն դ ան ա կ ան թ ա փ ո ն ն եր ի տ ե դ ա դ ր մ ան ն պ ա հ մ ան, վ ն ս ա ա գ եր ծ մ ան վ ա յ ր եր ը, կ ե ն դ ան ի ն եր ի շ ու կ ան եր ը, կ ե ն դ ան ի ն եր ի կ ա յ ան ա տ ե դ եր ը, հ ա վ ա ք ա տ ե դ եր ը, ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան կ ե ն ս ա պ ա տ ր ա ս տ ու կ ն եր ի ա ր տ ա դ ր ո յ ան կ ա գ մ ա կ եր պ ու թ յ ու ն ն եր ը, ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան ու ս ու մ ն ա կ ան, գ ի տ ա հ ե տ ա գ ո տ ա կ ան լ ա ք ո ր ա տ ո ր ի ան եր ը, կ ա գ մ ա կ եր պ ու թ յ ու ն ն եր ը, ի ն չ պ ե ս ն ան ա յ լ հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ն եր ը, տ ա ր ա ծ ք ն եր ը, ո ր տ ե դ ն (կ ամ) ո ր ո ն ց շ ր ջ ա կ ա յ ք ու մ վ ա ր ա կ ի չ կ ամ մ ա կ ա ք ու ծ ա յ ի ն գ ո ր ծ ո ն ն եր ը կ ա ր ո ղ է ն տ ա ր ա ծ վ ե լ:

39) **վ եր ա մ շ ա կ ու մ`** գ ո ր ծ ու ն ե ու թ յ ու ն, ո ր ի ա ր դ յ ու ն ք ու մ փ ո փ ո խ ու թ յ ան է է ն թ ա ր կ վ ու մ կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ի ն մ թ եր ք ի, կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան կ ո ղ մ ն ա կ ի ա ր տ ա դ ր ան ք ի պ ա ր ու ն ա կ ու թ յ ու ն ը կ ամ ք ա դ ա դ ր ո յ ու ն ը` վ եր ա ծ վ ե լ ո վ ս պ առ մ ան կ ամ ա ր տ ա դ ր ո յ ան հ ա մ ա ր պ ի տ ան ի հ ու մ ք ի կ ամ մ թ եր ք ի:

40) **գ ո ո տ ե խ ն ի կ ա կ ան ն պ ա տ ա կ ն եր ո վ կ ի ր առ ու մ`** կ ե ն դ ան ի ն եր ի, ք ե դ մ ն ա վ ո ր ի չ ն յ ու թ եր ի, ան սա ն ա ք ու ժ ա կ ան դ ե դ ա մ ի ջ ո ց ն եր ի օ գ տ ա գ ո թ ծ ու մ ը կ ե ն դ ան ի ն եր ի կ տ ո ղ ու ց ը կ ա ր գ ա վ ո ր ե լ ու, ս եր մ ն ա վ ո ր մ ան, ք ե դ մ ն ա վ ո ր մ ան, ս ա ղ մ եր ի փ ո խ ա պ ա տ վ ա ս տ մ ան ն պ ա տ ա կ ո վ:

41) **պ ա յ մ ան ա կ ան պ ի տ ան ի կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ն մ թ եր ք`** կ ե ն դ ան ա կ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք ն մ թ եր ք, ո ր ո ն ք կ ա ր ո ղ է ն օ գ տ ա գ ո թ ծ վ ե լ վ ն ս ա ա գ եր ծ ու մ ն ս ա պ ա հ ո վ ո ղ վ եր ա մ շ ա կ ու մ ի ց հ ե տ ո, ո ր ը եր ա շ խ ա վ ո ր ու մ է դ ր ան ց ան վ տ ան գ ու թ յ ու ն ը:

Հ ո ղ վ ա ծ 4. Ա ն սա ն ա ք ու ժ ու թ յ ան մ ս ա ի ն օ ր ե ն ս դ ր ո յ ու ն ը

1. Ա ն սա ն ա ք ու ժ ու թ յ ան ո լ ո ր տ ու մ հ ա ր ա ք եր ու թ յ ու ն ն եր ը կ ա ր գ ա վ ո ր վ ու մ է ն ս ու յ ն օ ր ե ն ք ո վ, ի ր ա վ ա կ ան ա յ լ ա կ տ եր ո վ ն

Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով:

2. Եթե Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

ԳԼՈՒԽ 2

ԱՆՍՆԱՔՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՈՒՈՐՏՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

Հոդված 5. Անասնաբուժության բնագավառում պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու խնդիրները

1. Անասնաբուժության բնագավառում պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու խնդիրներն են՝

1) անասնաբուժության ոլորտի իրավական ակտերի կատարման ապահովումը, կենդանիների, մարդկանց առողջության պահպանմանն ուղղված՝ անասնաբուժության բնագավառում գործունեության իրականացումը, շրջակա միջավայրի ու սպառողներին իրավունքներին պաշտպանությունը գերակայությունը:

2) միջազգային և տարածաշրջանային համապատասխան կազմակերպությունների հետ համագործակցության ապահովումը և տեղեկատվության փոխանակումը:

3) Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետությունում կենդանիների առողջության և բարեկեցության միջազգային չափանիշներին ու պահանջներին հարմարման ապահովումը:

4) գիտականորեն հիմնավորված ռիսկերի գնահատման, խորհրդատվության տրամադրման, ռիսկերի կառավարման ընթացքում դրանց գիտականորեն հիմնավորված գնահատականներին հիման վրա պետական քաղաքականության վերանայումը:

Հոդված 6. Անասնաբուժության ոլորտում Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները

1. Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը սահմանում է՝

1) անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքներին ցանկը:

2) կենդանական ծագման մթերքի հիգիենային ներկայացվող ընդհանուր պահանջները:

3) կերատեսակներին հիգիենային ներկայացվող պահանջները:

4) կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքին ներկայացվող պահանջները:

5) կենդանական ծագման մթերքի անվտանգությունը ներկայացվող պահանջները, որոնք ներառում են ինչպես մանրէաբանական, այնպես էլ մակաբուժաբանական և քիմիական ցուցանիշներով անվտանգությունը:

6) անասնաբուժական պետական վերահսկողություն ենթակա ապրանքներին մուշտաման միասնական ընթացակարգը:

7) տարածքում միասնական անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի կիրառման կարգը:

8) կենդանիներին, կենդանական ծագման մթերքի, կերերի, պրեմիքսներին ներմուծման, արտահանման և տարանցիկ փոխադրման կարգը.

9) Եվրոպական միությունն, Եվրասիական տնտեսական միությունն և այլ երկրներ արտահանվող կենդանական ծագման մթերքում արգելված նյութերը և անասնաբուժությունում օգտագործվող նյութերի մնացորդային առավելագույն քանակությունները.

10) մսի և կենդանիներին սպանդից գոյացած մթերքի անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը.

11) կենդանիներին սպանդից գոյացած մթերքի անասնաբուժական դրոշմման կարգը.

12) ձկան, ջրային կենդանիներին և ձկնամթերքի անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը.

13) կաթի և կաթնամթերքի անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը.

14) մեղրի անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը.

15) ձվի անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը.

16) անասնաբուժական դեղամիջոցներին արտահանման և ներմուծման կարգը.

17) անասնաբուժական դեղամիջոցներին գրանցման կարգը.

18) անասնաբուժությունն ունիտար և օգտագործվող կենսապատրաստուկներին արտադրություն լիցենզավորման կարգը.

19) անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի տրման կարգը.

20) վճարովի անասնաբուժական ծառայություններին մատուցման կարգը.

21) սպանդանոցներում գյուղատնտեսական կենդանիներին սպանդի կազմակերպման կարգը և ներկայացվող պահանջները.

22) կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեմ պայքարում անկած, ոչնչացված կամ սանիտարական սպանդի (հարկադիր մոթի) ենթարկված կենդանիներին փոխհատուցման կարգը.

23) կարանտին երկու և ավելի շրջաններում անասնահամաճարակի բռնկման դեպքում կարանտինի հայտարարումը.

24) անասնահակահամաճարակային միջոցառումներին պետական ծրագրում ընդգրկված հիվանդություններին անկած կենդանիներին փոխհատուցման կարգը.

25) կենդանիներին ոչնչացման կամ հարկադիր մոթի իրականացման պայմանները, դեպքերը և կարգը.

26) կենդանիներին, կենդանիներին և մարդկանց համար ընդհանուր վարակիչ հիվանդություններին ցանկը.

27) կենդանիներին համարակալմանը ներկայացվող պահանջները.

28) անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ունիտար և էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի, անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ենթակա օբյեկտներին և երրորդ երկրներին տնտեսավարողներին վերաբերյալ ռեեստրներին վարման կարգը.

29) անասնաբուժական փորձաքննություն կարգը:

2. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը հաստատում է

1) անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն իրականացնող պաշտոնատար անձանց հանդերձանքի ձևը և կրեմի կարգը.

2) կենդանիներին կարանտինային, հատուկ վտանգավոր և պարտադիր ծանուցման ենթակա հիվանդություններին ցանկը.

3) կենդանիներին կարանտինային, հատուկ վտանգավոր, պարտադիր ծանուցման ենթակա վարակիչ ու լայն տարածում ունեցող ոչ

վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման և վերացման ծրագրերը .

4) անասնաբուժությունում օգտագործվող նյութերին կենդանական ծագման մթերքում մնացորդային քանակներին հսկողություն մշտադիտարկման ծրագրերը .

5) անասնաբուժական վերահսկողությունն ենթակա ապրանքներին՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքներում և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից արտահանմանը ներկայացվող պահանջները .

6) անասնաբուժական վերահսկողությունն իրականացման ժամանակը նդունվող ակտերի օրինակելի ձևերը :

3. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը նդունում է սույն օրենքից բխող այլ իրավական ակտեր :

Հոդված 7. Լիազորմամբ լիազորությունները

1. Լիազորմամբ հաստատում է՝

1) պետական վերահսկողությունն իրականացման համար անհրաժեշտ գրանցամատյաններին, կնիքներին, փաստաթղթերին, վարչական ակտերին, պետական վերահսկողությունն իրականացնող պաշտոնատար անձանց անհատական կնիքներին ձևերը .

2) անասնաբուժական փորձաքննությունն և եզրակացությունն և պիտակի ձևերը .

3) անասնաբուժական գործունեությունն իրականացնող անձանց կողմից վարվող գրանցամատյաններին ձևերը .

4) կենդանիներին անասնաբուժական անձնագրի ձևը և լրացնելու կարգը :

2. Լիազորմամբ սահմանում է՝

1) կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեմ պայքարի և կանխարգելման հրահանգներ և մեթոդական ուղեցույցներ .

2) անասնաբուժական գործունեությունը ներկայացվող պահանջները՝ ըստ անասնաբուժական վերահսկման ենթակա օբյեկտի կամ անասնաբուժական հաստատության տեսակի .

3) անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ենթակա ապրանքներին ներկայացվող միասնական անասնաբուժական՝ անասնաբուժական փորձակն և պահանջները :

3. Լիազորմամբ նաև իրականացնում է՝

1) անասնահամաճարակային իրավիճակի կանխորոշում և գնահատում, մշտադիտարկում (մոնիթորինգ) .

2) կենդանիներին հիվանդացությունն և վարակիչ հիվանդություններին անկումներին պատճառներին վերլուծությունն .

3) գյուղատնտեսական կենդանիներին համարակալում և հաշվառված կենդանիներին վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի մշակում և տեղեկատվական շտեմարանի վարում .

4) անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ենթակա գործունեությանը՝ անասնաբուժական վերահսկման ենթակա ապրանքներ ներմուծող և արտահանող, կենդանիներ պահող, կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի, կերատեսակներին, անասնաբուժական դեղամիջոցներին արտադրությունը, վերամշակումը, պահպանումը, փոխադրումը, առևտրով կամ իրացմամբ՝ գրավող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հաշվառում, դրանց գործառնություններին և դրանց իրականացման տարածքներին վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի մշակում և տեղեկատվական շտեմարանի վարում .

5) անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ունենալու և էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի, անասնաբուժական պետական վերահսկողությունն ենթակա օբյեկտներին և երրորդ երկրներին տնտեսավարող սուբյեկտներին վերաբերյալ տեղեկատվությունները:

6) Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված ապրանքներին պետական գրանցում և պետական գրանցման վկայականի տեղադրում:

7) Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունից Եվրասիական տնտեսական միությունն անդամայլ պետությունն փոխադրվող, Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքներում ծվող անասնաբուժական վերահսկման (հսկողություն) ենթակա ապրանքներին արտադրություն, վերամշակում և (կամ) պահպանում իրականացնող կազմակերպություններին և անձանց տեղադրումներին վարում:

8) անասնաբուժական դեղամիջոցներին գրանցում:

4. Լիազորմամբ համագործակցում է անասնաբուժությանն ունենալու միջազգային կազմակերպություններին հետ:

5. Լիազորմամբ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության հաստատման և ներկայացնում հակասանասնահամաճարակային տարեկան միջոցառումներին պետական ծրագրեր և նրանում ներառված վարակիչ հիվանդություններին ցանկը:

6. Լիազորմամբ իրականացնում է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքներով սահմանված այլ լիազորություններ (գործողություններ):

Հոդված 8. Անասնաբուժությանն ունենալու տարածքային կառավարման մարմնի պարտականությունները

1. Տարածքային կառավարման մարմինը շրջանի տարածքում պարտավոր է`

1) ապահովել և համակարգել կենդանիներին վարակիչ և զանգվածային ոչ վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման ու վերացման միջոցառումներին կազմակերպման և իրականացման աջակցությունները:

2) լիազորմամբ ներկայացմամբ համապատասխան տարածքում` համայնքում, բնակավայրում կենդանիներին կարանտինային հիվանդություններին բռնկման դեպքում սահմանել և չեղյալ հայտարարել կարանտինը:

3) աջակցել պետական վերահսկողական գործառնություններին իրականացմանը:

Հոդված 9. Անասնաբուժությանն ունենալու տեղական ինքնակառավարման մարմնին և լիազորությունները

1. Անասնաբուժությանն ունենալու տեղական ինքնակառավարման մարմիններին լիազորությունները սահմանվում են «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով:

ԳԼՈՒԽ 3

ԿԵՆՏՐՈՆԱԼ ԿԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԵՄՊԱՅՔԱՐԻ

**Հ Ա Ս Մ Ա Լ Ի Դ ՈՒ Մ Ո Չ Ն Չ Ա Յ Վ Ա Մ Կ Ա Ս Հ Ա Լ Կ Ա Դ Ի Դ Մ Ո Ր Թ Ի Ե Ն Թ Ա Լ Կ Վ Ա Մ
Կ Ե Ն Դ Ա Ն Ի Ն Ե Բ Ի Հ Ա Ս Ա Լ Փ Ո Խ Հ Ա Տ ՈՒ Ց ՈՒ Մ Ը**

Հոդված 10. Կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեպքում մանկած, ոչ նշացված կամ սանիտարական սպանդի և մորթի ենթարկված կենդանիներին համար փոխհատուցման ծախսերը

1. Կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեպքում մանկած, ոչ նշացված կամ սանիտարական սպանդի և մորթի ենթարկված կենդանիներին համար փոխհատուցման ծախսերը կատարվում են Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

**Ա Ն Ա Ս Ն Ա Բ ՈՒ Տ Ա Կ Ա Ն Գ Ո Ր Ծ ՈՒ Ն Ե ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ը, Ա Ն Ա Ս Ն Ա Բ ՈՒ Տ Ա Կ Ա Ն
ՈՒ Ս ՈՒ Ց ՈՒ Մ Ը, Վ Ե Դ Ա Պ Ա Տ Ը Ա Ս Ս ՈՒ Մ Ը Ե Վ Լ Ա Բ Ո Ր Ա Տ Ո Ր
Գ Ո Ր Ծ ՈՒ Ն Ե ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ը**

Հոդված 11. Անասնաբուժական գործունեության գրառվելու իրավունքը

1. Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունում անասնաբուժական գործունեության գրառվելու իրավունք ունեն անասնաբուժական մասնագիտական կրթություն ունեցող ֆիզիկական անձինք և անհատ ձեռնարկատերերը, համապատասխան մասնագետներով ապահովված իրավաբանական անձինք:

2. Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան անասնաբուժական գործունեության գրառվելու իրավունք ունեն նաև բնակչության իրավունք և Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունում կամ անասնաբուժական որակավորման փաստաթղթերի վերաբերյալ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության հետ փոխգործակցության համաձայնագրի ունեցող այլ երկրում անասնաբուժական մասնագիտական կրթություն ստացած օտարերկրյա ֆիզիկական անձինք, ինչպես նաև օտարերկրյա կազմակերպությունները:

Հոդված 12. Անասնաբուժական գործունեության պահանջները

1. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անասնաբույժները, անասնաբուժական որակավորմամբ աշխատողներ ունեցող իրավաբանական անձինք, ինչպես նաև պարասպորտֆեուիստները անասնաբուժական գործունեություն իրականացնելու մասին լիազորմամբ ներկայացնում են տեղեկատվություն:

2. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձինք իրենց գործունեության իրականացումը կարող են հավաստել կնիքով:

3. Լաբորատոր անասնաբուժական գործունեություն իրականացվում է անասնաբուժական պետական և մասնավոր ուսումնական, գիտահետազոտական կազմակերպություններում, անասնաբուժական կլինիկաներում, լաբորատորիաներում:

Հոդված 13. Անասնաբուժական վերապատրաստումը

- 3) կատարելու կենդանի ներքի հիվանդությունն ներքի ախտորոշում, բուժում, վերացում.
- 4) կենդանի ներքի հիվանդությունն ներքի ախտորոշման նպատակով իրականացնելու կլինիկական, լաբորատոր (վիրուսաբանական, մանրէաբանական, կենսաքիմիական, քիմիաթունաբանական, ռադիոլոգիական, հյուսվածքաբանական, մակարոնիաբանական) հետազոտություններ, թեստեր.
- 5) կատարելու կենդանի ներքի արհեստական սերմնավորում.
- 6) տրամադրելու համապատասխան նմուշի ստորագրված ու կնքված անասնաբուժական ու դեկցոն փաստաթուղթ.
- 7) կատարելու կենդանի ներքի գրանցում և գրանցված կենդանի ներքի համար տրամադրելու անասնաբուժական անձնագրեր.
- 8) ունենալու իրենց գործունեությունը հավաստող համապատասխան նմուշի դրոշմակնիքներ և անհրաժեշտ տեխնիկական այլ միջոցներ.
- 9) ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրամադրելու խորհրդատվություն՝ կենդանի ներքի վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունն ներքի կանխարգելման ու վերացման միջոցառումներին իրականացման վերաբերյալ.
- 10) նախնական ախտորոշման նպատակով իրականացնելու դիակնեքի ախտաբանական առումիական հերձում, ըստ անհրաժեշտության, լաբորատոր հետազոտություններին ուղարկելու ախտաբանական նմուշներ.
- 11) կենդանի ներքի համարակալում, հաշվառում, ինչպես նաև սույն օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կենդանի ներքի անձնագրերին, կենդանի ներքի հաշվառման և անասնաբուժական միջոցառումներին գրանցամատյաններին վարում.
- 12) վարելու իր կողմից սպասարկվող անասնապահական ֆերմաների հակաանասնահամաճարակային միջոցառումներին վերաբերյալ գրանցամատյանը, որի ձևը հաստատում է լիազորմարմինը.
- 13) օրենքով սահմանված կարգով ստեղծելու անասնաբույժներին հասարակական կազմակերպություններ.
- 14) իրականացնելու Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությունը սահմանված այլ գործառնություններ:

Հոդված 16. Անասնաբուժական գործունեությունն իրականացնող ներքի պարտականությունները

1. Անասնաբուժական գործունեությունն իրականացնող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, անհատ ձեռնարկատերերն պարտավոր են՝
 - 1) սպահովել անասնաբուժական գործունեությանը ներկայացվող պահանջները.
 - 2) հակաանասնահամաճարակային միջոցառումներին և անասնաբուժական գործունեության համապատասխան գրանցամատյաններում կատարել գրանցումներ և հաշվետվություններ կայացնել լիազորմարմին.
 - 3) յուրաքանչյուր ամիս լիազորմարմիններ կայացնել յուրաքանչյուր նոր գրանցված գյուղատնտեսական կենդանու անասնաբուժական անձնագրի տվյալները.
 - 4) կենդանի ներքի վարակիչ հիվանդություններին առաջացման վտանգի, կենդանի ներքի հիվանդացություն և անկման դեպքում անհապաղ ծանուցել լիազորմարմին և իրականացնել հիվանդություններին կանխարգելման և վերացման հրահանգները.
 - 5) կենդանի ներքի տերերին տեղեկացնել կենդանի ներքի առողջություն վրա անասնաբուժական դեղամիջոցի կամ բժշկական

պր ե պար առն եր ո վ հ ագ ե ց ած կ եր եր ի կ իր առ մ ան իսպիտու մ ն եր ի կ ամ դ ադ ար ե ց մ ան ժ ամ ան ակ ահ ատվ ած ի ագ դ ե ց ու թ յ ան մ աս ի ն .

6) ան մ ի ջ ապե ս տե դ ե կ աց ն ել լ ի ագ ոք մ ար մ ն ի ն ան կ ած կ ե ն դ ան ի ն եր ի հ ալ աք մ ան , ո չ ն չ աց մ ան կ ամ թ ադ մ ան գ ոք ծ ը ն թ աց ն եր ի իսպիտու մ ն եր ի հ այ տն աբ եր մ ան դ ե պք եր ու մ .

7) կ ե ն դ ան ի ն եր ի ք ու ժ մ ան և գ ոք տե ի ն ի կ ակ ան ն պատակ ն եր ո վ կ իր առ ել հ ոք մ ն ալ ար տադ ր ան ք ն եր ի , բ ե տա-ան տազ ո ն ի ս տն եր ի , թ իր ե ո ս տատի կ կ ամ այ լ ան աս ն աբ ու ժ ակ ան դ ե դ ամ ի ջ ո ց ն եր ի և ան աս ն աբ ու ժ ակ ան մ ի ջ ո ց ն եր ի օ գ տազ ոք մ ան պահ ան ջ ն եր ը .

8) ան աս ն ահ ամ աճ ար ակ այ ի ն իր ավ ի ճ ակ ի ց ել ն ել ո վ լ ի ագ ոք մ ար մ ն ի ն ախաձ ե ո ն ո թ յ ամ ք , հ ակ աան աս ն ահ ամ աճ ար ակ այ ի ն տար ե կ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր ի պե տակ ան ծ ր ագ ր ի աշ իսատան ք ն եր ն իր ակ ան աց ն ո դ ան աս ն աբ ու յ ժ ն եր ի ն աջ ակ ց ել ու ն պատակ ո վ կ ատար ել կ ե ն դ ան ի ն եր ի հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի կ ան իսար գ ել մ ան , ս ահ մ ան ալիակ մ ան և վ եր աց մ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր :

2. Ան աս ն աբ ու ժ ակ ան գ ոք ծ ու ն ե ու թ յ ու ն իր ակ ան աց ն ո դ Ֆ ի գ ի կ ակ ան և իր ավ աբ ան ակ ան ան ձ ի ն ք իր ե ն ց պար տակ ան ո թ յ ու ն ն եր ը ո չ պատշ աճ կ ատար ել ու , իր ավ առ ո թ յ ու ն ն եր ը վ եր ազ ան ց ել ու , պե տակ ան ու առ և տր այ ի ն գ ադ տն ի ք հ ամ ար վ ո դ տե դ ե կ ու թ յ ու ն ն եր հ ր ապար ակ ել ու դ ե պք եր ու մ պատասխան ատվ ու թ յ ու ն ե ն կ ր ու մ օր ե ն ք ո վ սահ մ ան վ ած կ ար գ ո վ :

Հ ո դ վ ած 17. Հ ամ այ ն ք ը ս պաս ար կ ո դ ան աս ն աբ ու յ ժ ի պար տակ ան ու թ յ ու ն ն եր ը

1. Հ ամ այ ն ք ը ս պաս ար կ ո դ ան աս ն աբ ու յ ժ ն իր կ ո դ մ ի ց ս պաս ար կ վ ո դ հ ամ այ ն ք ի տար ած ք ու մ պար տավ ոք ե իր ակ ան աց ն ել

1) ան աս ն ահ ակ ահ ամ աճ ար ակ այ ի ն տար ե կ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր ի պե տակ ան ծ ր ագ ր ու մ ը ն դ գ ր կ վ ած կ ե ն դ ան ի ն եր ի վ ար ակ ի չ հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի ն կ ատմ ամ ք կ ան իսար գ ել ի չ պատվ աս տո ու մ ն եր , ախտո ր ո շ մ ան ն պատակ ո վ ար յ ու ն առ ու մ , այ լ ան աս ն աբ ու ժ ակ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր .

2) կ ե ն դ ան ի ն եր ի հ աշ վ առ ու մ , հ ամ ար ակ ալ ու մ , ի ն չ պե ս ն ան ս ու յ ն օր ե ն ք ո վ և այ լ իր ավ ակ ան ակ տե ր ո վ ս ահ մ ան վ ած կ ե ն դ ան ի ն եր ի ան ձ ն ագ ր եր ի , կ ե ն դ ան ի ն եր ի հ աշ վ առ մ ան և ան աս ն աբ ու ժ ակ ան մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր ի գ ր ան ց ամ աոյ ան ն եր ի վ ար ու մ .

3) կ ատար վ ած հ ակ աան աս ն ահ ամ աճ ար ակ այ ի ն մ ի ջ ո ց առ ու մ ն եր ի , հ այ տն աբ եր վ ած վ ար ակ ի չ և ո չ վ ար ակ ի չ հ ի վ ան դ ու թ յ ու ն ն եր ի վ եր աբ եր յ ալ տե դ ե կ ատվ ու թ յ ան և հ աշ վ ե տվ ու թ յ ան տր ամ ադ ր ու մ լ ի ագ ոք մ ար մ ն ի ն .

4) գ յ ու դ ատն տե ս ակ ան կ ե ն դ ան ի ն եր ի ն ախաս պան դ այ ի ն և հ ե տս պան դ այ ի ն գ ն ն ու մ .

5) ան աս ն աբ ու ժ ու թ յ ան ոլ ոք տը կ ար գ ավ ոք ո դ Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ար աբ ադ ի Հ ան ր ապե տո ո թ յ ան օր ե ն ս դ ր ու թ յ ան պահ ան ջ ն եր ի իսպիտու մ ն եր ար ձ ան ագ ր ել ու դ ե պք ու մ տե դ ե կ ատվ ու թ յ ան տր ամ ադ ր ու մ լ ի ագ ոք մ ար մ ն ի ն .

6) կ ե ն դ ան ի ն եր ի պաշ տպան ու թ յ ան ը և բ ար օր ու թ յ ան ն ու դ դ վ ած ան ամ ն աբ ու ժ ակ ան գ ոք ծ ու ն ե ու թ յ ու ն .

7) Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ար աբ ադ ի Հ ան ր ապե տո ո թ յ ան տար ած ք ու մ վ ո իսպիտու մ ն եր ան աս ն աբ ու ժ ակ ան պե տակ ան վ եր ահ ս կ ո դ ու թ յ ան ե ն թ ակ ա ապր ան ք ն եր ի հ ամ ար ան աս ն աբ ու ժ ակ ան ու դ ե կ ց ո դ փաս տաթ դ թ եր ի տր ամ ադ ր ու մ .

8) Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ար աբ ադ ի Հ ան ր ապե տո ո թ յ ան օր ե ն ս դ ր ու թ յ ամ ք ս ահ մ ան վ ած այ լ լ ի ագ ոք ու թ յ ու ն ն եր :

ԳԼՈՒԽ 6

ՀԱԿԱՆԱՄԼԱՀ ԱՍՏՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑ ԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅ ՎՈՂ ՊԱՀ ԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 18. Հակաանասնահամաճարակային տարեկան միջոցառումներն պետական ծրագրեր

1. Հակաանասնահամաճարակային տարեկան միջոցառումներն պետական ծրագրերը պարտադիր են անում և ընդգրկված կենդանատեսակներին կատարվող և ներառում է կիրառվող միջոցառումներն տեսակները և դրանց իրականացման ժամանակահատվածը, անասնազլխաքանակի ընդգրկումը և այլն:

2. Հակաանասնահամաճարակային տարեկան միջոցառումներն պետական ծրագրում չներառված կարանտինային կամ հատուկ վտանգավոր հիվանդություններն առաջացման վտանգի կամ բռնկման դեպքում ծրագրում կատարվում է լրացում, և հատկացվում են հավելյալ պետական միջոցներ:

3. Արտահանման կամ ներմուծման ենթակա կենդանիներին ավտոբոշիչ հետազոտություններն իրականացման ծախսերը կատարում են կենդանիներին սեփականատերերը:

4. Հակաանասնահամաճարակային միջոցառումներն իրականացվում են կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեմ պայքարի և կանխարգելման միջոցառումներին հրահանգներին, մասնագիտական մեթոդական ցուցումներին համաձայն:

Հոդված 19. Կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին ծանուցումը և գրանցումը

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում կենդանիներին վարակիչ հիվանդությունները ենթակա են պարտադիր ծանուցման և գրանցման:

2. Կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին միջազգային ծանուցումը կատարվում է Կենդանիներին առողջություն համաշխարհային կազմակերպություն սահմանած ընթացակարգով: Կենդանիներին վարակիչ հիվանդությունները գրանցվում են լիազոր մարմնի հաստատած անասնահամաճարակային իրավիճակի վերաբերյալ գրանցամատյանում:

ԳԼՈՒԽ 7

ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆԸ, ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ՄԱՆԸ ԵՎ ԳՐԱՆՑ ՄԱՆԸ, ԱՆԱՄԼԱՊԱՀ ՈՒԹՅԱՆԸ, ԱՆԱՄԼԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՄԿՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ ԵՐՈՒՄ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՅ ՄԱՆԸ, ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՑՈՒՑ ԱՀ ԱՆԴԵՄՆԵՐԻՆ, ՄՐՑՈՒՑԹՆԵՐԻՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՄԱՄԼԱԿՑՈՒԹՅԱՐԲ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆԸ ԿԱՄՇՈՒԿԱՅԻՆ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅ ՎՈՂ ՊԱՀ ԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 20. Կենդանիներին հաշվառումը, համարակալումը և գրանցումը

1. Լեռնայի և Ղարաբաղի Հանրապետության նույն գյուղատնտեսական կենդանիները ենթակա են հաշվառման, համարակալման և գրանցման, որոնց արդյունքում ստեղծվում է համարակալված կենդանիների վերաբերյալ էլեկտրոնայի տեղեկատվական համակարգ:

2. Հաշվառման, համարակալման և գրանցման արդյունքում գյուղատնտեսական կենդանիների համար կազմվում են կենդանու անձնագիր, կենդանիների հաշվառման և անասնաբուժական միջոցառումների գրանցամատյաններ, որոնք վարում է համայնքը սպասարկող անասնաբույժը:

3. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժը պարտավոր է գրանցամատյաններում մուտքագրել համարակալված մթերատու կենդանու անհատական տվյալները, կենդանու շարժի, սպանդի, անկման, բուժման, հակաանասնահամաճարակային կանխարգելիչ միջոցառումների և այլ տվյալների վերաբերյալ անձնագրային տեղեկությունները:

4. Կենդանիների գրանցման, պահանջվող ձևերի, գրանցամատյանների և կենդանիների անձնագրերի տպագրման, կենդանիների ակնջների պիտակավորման գործընթացի, պիտակավորման համար անհրաժեշտ սարքավորումների, տարբերակող պիտակներ ձեռք բերելու, էլեկտրոնայի տեղեկատվական համակարգի ստեղծման և ստացված տվյալների մշակման ֆինանսավորումը կատարվում է պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին:

Հոդված 21. Կենդանիների և թռչունների բուժամբ, անասնապահության գրառվողների պարտականությունները

1. Կենդանիների և թռչունների բուժամբ, անասնապահության գրառվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են`

1) ֆերման սպասարկող անասնաբույժին կամ անասնաբուժական ծառայությանը ծանուցել կենդանիների քանակների փոփոխությունների վերաբերյալ`

ա. նոր ձեռք բերված կամ տնտեսությունը լքած կամ անկաճ կամ սպանդի կամ հարկադիր մորթի ենթարկված կենդանիների դեպքում` երեք օրվա ընթացքում,

բ. տնտեսությունում նոր ծնված խճկորներին, հորթերին, գառներին, այծերին և մորուկներին դեպքում` յոթ օրվա ընթացքում.

2) ֆերման սպասարկող անասնաբույժին կամ անասնաբուժական ծառայությանը երեք օրվա ընթացքում ներկայացնել նոր ձեռք բերված կենդանու անձնագիրը առկայության դեպքում, և ձեռք բերված մթերատու կենդանիների անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերը.

3) սպահովել իրենց տնօրինության տակ գտնվող հաշվառման և համարակալման ենթակա կենդանիների համարակալումը, պատվաստումները, ախտորոշիչ հետազոտությունները.

4) պահել գրանցամատյան, որը պետք է պահվի առնվազն հինգ տարի ժամկետով, որտեղ ֆերման սպասարկող անասնաբույժի կամ անասնաբուժական ծառայության կողմից լրացվում են`

ա. կենդանիների համարակալումները,

բ. անկաճ, մորթված, վաճառված, նոր ձեռք բերված կենդանիների մասին,

գ. անասնապահական ֆերմայի հաշվառման համարը, որտեղից ստացվել են կենդանիները կամ որտեղ դրանք վաճառվել են,

դ. կատարված բուժումներին, ակտորոշումներին, պատվաստումներին, մշակումներին մասին,

ե. ֆերմայում աշխատողներին՝ կենդանիներին խնամողներին մասին.

5) ֆերման սպասարկող անասնաբուժական ծառայությանը և (կամ) լիազորմամբ մասնին տեղեկացնել կենդանիներին առողջական վիճակի վերաբերյալ փոփոխություններին, հիվանդացության, իրականացրած սանիտարական և պահպանման, կենդանիներին մորթի և ստկած կենդանիներին մասին.

6) ֆերման սպասարկող անասնաբուժական ծառայության, համայնքը սպասարկող անասնաբույժի և լիազորմամբ համար ապահովել անասնապահական ֆերմայում և անասուններին և կատմամբ համապատասխան գործունեությունն ազատորեն իրականացնելու հնարավորությունն.

7) պահպանել կենդանիներին պահմանը, տեղաշարժին և տեղափոխմանը ներկայացվող պահանջները.

8) պահպանել կենդանիներին պաշտպանության և բարօրության պահանջները.

9) կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման, սահմանափակման և ոչնչացման միջոցառումներին իրականացման շրջանակներում կատարել ներգրավված անասնաբույժներին ցուցումները, լիազորմամբ հանձնարարությունները, կարգադրությունները.

10) պահպանել գյուղատնտեսական կենդանիներին խնամքին և պահմանը ներկայացվող գոռհիզիենիկ պահանջները, որոնք սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 22. Անասնաբուժական հսկման ենթակա սպրանքներին շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձանց պարտականությունները և սահմանափակումները

1. Կենդանիներին առողջություն և մարդկանց գոռնոզային և գոռանթրոպոնոզային վարակներից պաշտպանության համալիրում անասնաբուժական վերահսկման ենթակա սպրանքներ ներմուծող և արտահանող, մթերատու կենդանիներ պահող, կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի, կերատեսակների, անասնաբուժական դեղամիջոցների արտադրությամբ, վերամշակմամբ, պահպանմամբ, փոխադրմամբ, առևտրով կամ իրացմամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են՝

1) ապահովել կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման և վերացման նույն դեպքում միջոցառումներին իրականացումը.

2) անասնաբուժական ծառայությանն անհապաղ տեղեկացնել կենդանիներին հանկարծակի և զանգվածային հիվանդացություն կամ անկումներին մասին.

3) թույլ տալ և աջակցել անասնաբույժներին գննելու կենդանիներին, պատվաստել դրանց, ինչպես նաև կատարել ակտորոշիչ հետազոտություններ և այլ թեստեր.

4) անասնաբուժական վերահսկման ենթակա սպրանքներ ներմուծել և արտահանել կամ դրանց տարանցիկ փոխադրումն իրականացնել սույն օրենքով, դրանից բխող իրավական ակտերով և միջազգային անասնաբուժական օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան.

5) կենդանիներին, բեղմնավորող նյութերին, կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, կերատեսակներին տեղափոխումը և իրացումն իրականացնել միայն անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի առկայությամբ .

6) արտահանել, արտադրել, պահպանել, վերամշակել և շուկայում տեղակայել իրացնել անասնաբուժասանի տարական փորձաքննության ենթարկված կենդանական ծագման հումք և մթերք, կերատեսակներ .

7) առանց անասնաբուժական ծառայության գրավոր համաձայնության՝ բացառել կենդանիներին մորթը և մորթից գոյացած մթերքի և հումքի իրացումը .

8) հաշվառվել լիազորմամբ անձամբ կամ փոխտային առաքման կամ ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոխտի կամ պաշտոնական էլեկտրոնային կայքում առցանց գրանցվելու միջոցով՝ ներկայացնելով տեղեկատվություն իրենց կողմից կատարվող գործառնություններին և դրանց իրականացման տարածքներին մասին, որը պարունակում է հետևյալ տվյալները՝

ա. սննդի օպերատորի անվանումը կամ անունը, ազգանունը,

բ. գործունեության (գործառնություն) տեսակը,

գ. գործունեության իրականացման վայրը,

դ. հարկվճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ),

ե. պետական գրանցման վկայականի սերիան և համարը .

9) սույն հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով սահմանված հաշվառման տեղեկատվության տվյալներում տեղի ունեցած փոփոխության դեպքում փոփոխությունը կատարելուց հետո՝ երեք օրվա ընթացքում, լրացուցիչ տեղեկացնել լիազորմանին :

2. Արգելվում է՝

1) չհամարակալված մթերատու կենդանիներին տեղաշարժել կամ տեղափոխումը, որոնց նկատմամբ չեն կիրառվել հակաանասնահամաճարակային տարական և կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելման և վերացման հրահանգներով սահմանված միջոցառումները .

2) գյուղատնտեսական կենդանիներին և հատակական ականջաններին և կամ այլ տեսակի համարակալումներին հանումը կամ մեղվի փեթակներին նշաններին ջնջումը .

3) առանց անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի առկայության մթերատու կենդանիներին, իսկ խոշոր եղջերավոր և միասնակավոր անասուններին համար՝ նաև առանց անձնագրի տեղափոխումը .

4) թափոններին հավաքման համար հատուկ հատկացված տեղերում անասնապահությունը կամ կենդանիներին բուժումը, կենդանիներին կերակրումը .

5) հիվանդ կամ հարավոր վարակակիր կենդանիներին տեղափոխումը, բացառությամբ այն դեպքերին, երբ այն իրականացվում է անասնաբույժի գրավոր ցուցումով կամ լիազորմամբ գիտությունները և թույլ տվություններով .

6) կենդանիներին կերակրումը սննդի մնացորդներով, բացառությամբ այն կենդանիներին, որոնք բուժվում են մորթու արտադրության համար .

7) հասարակական արտավայրերին և ջրէլատեղերի օգտագործումը չհամարակալված և (կամ) հակաանասնահամաճարակային տարական միջոցառումներում չնշանակված մթերատու կենդանիներին կողմից .

8) խոզերի արտախտային աճեցումը .

9) վերամշակված կենդանական ծագման սպիտակուցներով արտոնեղի պարարտացումը .

10) անասնաբուժական ուղեղամիջոցներին կիրառումը անասնաբուժական կրթություն ունեցող անձանց կողմից .

11) կենդանիներին վարակիչ հիվանդություններին դեմ պայքարի և կանխարգելման հրահանգներով արգելված ստոկած կենդանիներին մաշկազերծումը կամ դիտարկումը կամ այդ հիվանդություններով հիվանդ կենդանիներին սանիտարական սպանողը կամ մորթը .

12) անասնաբուժական դեղամիջոցներին արտադրության համար նախատեսված ակտիվ և (կամ) այլ նյութերի կիրառումը, որոնք կարող են կիրառվել որպես անասնաբուժական դեղամիջոց .

13) շներին և կատուներին կաշիներին արտադրությունը, ներմուծումը և արտահանումը :

3. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքը տնօրինվում (հավաքվում, պահվում, փոխադրվում, իրացվում, վերամշակվում, ոչնչացվում) և (կամ) պահեստավորվում է այնպես, որ երաշխավորվի վերջնական արտադրանքի ամբողջական անվտանգությունը, կանխվեն մարդկանց և կենդանիներին առողջությունը սպառնացող վտանգի առկայությունը և շրջակա միջավայրի վարակման հնարավորությունը :

Հոդված 23. Կենդանիներին ցուցահանդեսներին և (կամ) մրցույթներին կամ կենդանիներին մասնակցությունամբ գործունեություն կամ կենդանիներին շուկայի կազմակերպման պահանջները

1. Կենդանիներին ցուցահանդեսներ և (կամ) մրցույթներ կամ կենդանիներին մասնակցությունամբ գործունեություն կամ կենդանիներին շուկա կազմակերպող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք իրականացվող միջոցառումից առնվազն յոթ օր առաջ ծանուցում են լիազորմամբ մինչև՝ նշելով գործունեության տեղը և ժամը :

2. Ֆերմերային տնտեսություններին, կենդանաբանական այգիներին, ակվարիումներին, տենարիումներին, վիվարիումներին, կենդանակեցարաններին, կենդանաբանական խանութներին և այլ անասնաբուժական տնտեսություններին սեփականատերերը, ինչպես նաև ցուցահանդեսներ և (կամ) մրցույթներ, կենդանիներին մասնակցությունամբ գործունեություն կազմակերպողները պարտավոր են ապահովել կենդանիներին պաշտպանությունը և բարօրությունը ներկայացվող պահանջները :

ԳԼՈՒԽ 8

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԾԱԳՄԱՆ ՀՈՒՍՔԻՆ, ՄԹԵՐՔԻՆ ԵՎ ԱՆԱՍՆԱԲՈՒՃԱԿԱՆ ԴԵՂԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅՎՈՂ ՊԱՀ ԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 24. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի ներկայացվող պահանջները

1. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի արտադրության, վերամշակման, պահման, փոխադրման, առևտրի կամ իրացման, օգտահանման և՝ ոչնչացման գործընթացները պետք է համապատասխանեն՝

1) կենդանական ծագման աննդամթերքի հիգիենային ներկայացվող ընդհանուր և հատուկ պահանջներին, որոնք հաստատում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը .

2) բնակչության կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման արտադրանքին ներկայացվող պահանջներին, որոնք հաստատում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը .

3) սույն օրենքի, «Մենդամթերքի անվտանգություն մասին»
Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի և իրավական այլ
ակտերի պահանջներին:

2. Մարդկանց կողմից սպառման համար նախատեսված կենդանական
ծագման հումքը և մթերքը պետք է ստացվեն այն կենդանիներից,
որոնք`

1) ենթարկվել են անասնաբուժական հետազոտման և նախապես դային
և հետապես դային զննման:

2) ծագում են անասնահամաճարակային տեսակետից ապահովվայրերի
տնտեսություններից:

3) կենդանիների կարանտինային և հատուկ վտանգավոր վարակիչ
հիվանդությունների դեպքերի կամ դրանց կասկածների հետևանքով
արգելքներ կամ սահմանափակումներ չկան:

3. Մարդկանց կողմից սպառման ենթակա կենդանական ծագման
հումքի և մթերքի արտադրությունը, վերամշակումը, վաճառքն
իրականացնում են սույն օրենքով սահմանված կարգով լիազոր
մարմնում հաշվառված անձինք:

4. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքից ստացված`
մարդկանց կողմից սպառման ոչ ենթակա կենդանական ծագման
հումքի և մթերքի արտադրությունը, վաճառքը և շուկայում
տեղակայումն իրականացվում են սույն օրենքով սահմանված
կարգով լիազոր մարմնում հաշվառված հաստատություններում:

**Հոդված 25. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի շրջանառության
արգելումը**

1. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի արտադրությունը,
վերամշակումը, առևտուրը կամ իրացումը արգելվում են, եթե`

1) ստացվել է մինչև դրանց դադարեցման ժամանակահատվածը
լրանալը անասնաբուժական դեղամիջոցով բուժվող, թիրեոստատիկ
կամ բետա-անտագոնիստները նդունած կենդանիներից:

2) ստացվել է սոմատոտրոպ հորմոնային պրեպարատներով բուժված
կթուր կենդանիներից:

3) դրանցում հայտնաբերված են վարակիչ հիվանդությունների
հարուցիչներ կամ անասնաբուժական դեղամիջոցի մնացորդներ
առավելագույն թույլատրելի չափաքանակների գերազանցում:

2. Բուժիչ և գոտեխնիկական նպատակներով հորմոնալ
անասնաբուժական դեղամիջոցները, թիրեոստատիկները և բետա-
անտագոնիստները կարող են կիրառվել Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում:

**Հոդված 26. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, մարդու կողմից
սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման կողմնակի
արտադրանքի փոխադրման պահանջները**

1. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի փոխադրումն
իրականացվում է համապատասխան տրանսպորտային
փոխադրամիջոցներով` փոխադրմանը ներկայացվող պահանջներին
համապատասխան:

2. Կենդանական ծագման հումքը և մթերքը փոխադրվում են
անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերով:

3. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի, կենդանական ծագման
կողմնակի արտադրանքի փոխադրումն իրականացնում է լիազոր
մարմնում հաշվառված ապրանքափոխադրողները:

Հոդված 27. Անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերը

1. Անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերը հավաստում են անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքներին տեղափոխմանը, առևտրին կամ իրացմանը, ներմուծմանը և արտահանմանը ներկայացվող անասնաբուժական պահանջներին համապատասխանությունը և տրվում են՝

- 1) անասնաբուժական վկայականները՝ անասնաբույժներին կողմից .
- 2) ներմուծման և արտահանման սերտիֆիկատները՝ լիազորմարմինի համապատասխան պաշտոնատար անձանց կողմից :

2. Լիազորմարմինն ապահովում է անասնաբուժական փաստաթղթերի տրաման համակարգ, հիմքը նրան էլ ընկնում է՝

- 1) համարակալված փաստաթղթի համարը .
- 2) փաստաթուղթը սովորաբար ստորագրությունը, նրա դրոշմակնիքը .
- 3) յուրաքանչյուր անասնաբուժական փաստաթղթի պատճենը, որը պետք է պահվի տրվելուց հետո երեք տարի ժամկետով :

Հոդված 28. Անասնաբուժական դեղամիջոցներին ներկայացվող պահանջները

1. Անասնաբուժական դեղամիջոցներին կիրառումը, արտադրությունը, ներմուծումը, արտահանումը, առևտուրը կամ իրացումը կարգավորվում են սույն օրենքով և իրավական այլ ակտերով :

2. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում օգտագործվում են պետական գրանցում ստացած անասնաբուժական դեղամիջոցներ :

3. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արգելվում է օրենսդրությամբ սահմանված Ա1 խմբի (ստիլբեններ, ստիլբեններին ածանցյալներ, դրանց ադերևերներ), Ա2 խմբի (հակաթիրոսիդային նյութեր), Ա3 խմբի (ստերոիդներ՝ անդրոգեն, գեստագեն և էստրոգեն ակտիվություն ունեցողներ, բացի 17B-էստրադիոլից և նրա եթերանման ածանցյալներից, բետա համազդիչներին և պայմանականորեն արգելված կողոցածներին), Ա6 խմբի (քլորամֆենիկոլ, նիտրոֆուրաններ, նիտրոիմիդազոլներ), Բ1 խմբի (հակամանրէային նյութերից սուլֆադիազին), Բ2ա խմբի (ֆեմբեդազոլ, լևամիզոլ), Բ2գ խմբի (գիպերմետրին), Բ3ե խմբի (մալախիտային կանաչ և լեյկոմալախիտային կանաչ, բյուրեղային վիոլետ և լեյկոբյուրեղային վիոլետ) նյութերի օգտագործումը, եթե

- 1) այդ նյութերը որևէ եղանակով նախատեսված է օգտագործել ցամաքային կամ ջրային կենդանիներին պահման կամ բուժմանը նթացքում կամ սպանդի կամ մարդու կողմից սննդում օգտագործելու համար նախատեսված ապրանքային տեսքով .
- 2) մարդու կողմից սպառման համար շուկայահանվել են մթերատու և ջրային կենդանիներ, որոնց ներարկվել են վերոհիշյալ նյութերը, և նման կենդանիներին ստացվել է կենդանական ծագման մթերք կամ վերամշակված արտադրանք .
- 3) դրանք հորմոնային ծագման արտադրանք են, որը՝
ա. հանդիսանում է որպես սնտվածքային արտադրանք ,

բ. ունի կիրառումից հետո 15 օրից ավելի անասնաբուժակն նդեղամիջոցի դադարեցման ժամանակահատված ,

գ. չունի օգտագործման պայմաններ, կամ դրանք հայտնի չեն ,

դ. հնարավոր չէ հայտնաբերել (այդ թվում՝ թույլատրելի սահմանները գերազանցող) մնացորդներին առկայությունը, կամ գոյություն չունեն ազդանյութեր (ռեագենտներ) կամ սարքավորումներ՝ վերլուծական մեթոդներով օգտագործելու համար .

4) որպես բետա համազդիչներ պարունակող անասնաբուժակն նդեղամիջոց օգտագործման դեպքում ունեն բուժման ավարտից հետո 28 օրը գերազանցող դադարեցման ժամանակահատված .

5) բուժիչ թերապևտիկ նպատակներով ալիլային տրենբոլոն և բետա համազդիչ նյութեր պարունակող անասնաբուժակն նդեղամիջոցներ, որոնք ներարկվում են բտման և գիրացման շրջանի ընթացքում և վերարտադրողական կյանքի վերջում բուժվող գյուղատնտեսական կենդանիներին :

4. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում թույլատրվում է՝

1) թերապևտիկ նպատակներով գյուղատնտեսական կենդանիներին տեստոստերոնի, պրոգեստերոնի և դրանց ածանցյալների ներարկումը, որոնք գործածման տեղում ներծծվելուց հետո հիդրոլիզի ժամանակ հեշտությամբ արտադրում են ծնունդ առաջացնող միացություն և օգտագործվում են նաև ձվարանների թերֆունկցիան բուժելու նպատակով հեշտոցային պարոյրներին տեսքով, սակայն ոչ իմպլանտի միջոցով .

2) ալիլային տրենբոլոնի կիրառումը ձիերի համար, որն ընդունվում է բերանային կամ բետա համազդիչների ձևով, այն պայմանով, որ կիրառվեն օգտագործման հրահանգին համապատասխան .

3) բետա համազդիչներին կիրառումը ներարկման եղանակով կովերին՝ ծննդաբերության ժամանակ ծննդալուծում առաջացնելու նպատակով .

4) ջրային կենդանիներին՝ փոքր ձկներին սեռը փոխելու նպատակով . առաջին երեք ամիսների ընթացքում բուժել անասնաբուժակն նդեղամիջոցներով, որոնք ունեն անդրոգեն՝ այրածին ազդեցություն, և թույլատրված են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ :

ԳԼՈՒԽ 9

ԿԵՆՂԱՆԱԿԱՆ ԾԱԳՄԱՆ ՄԹԵՐՔԻ ԵՎ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԿՈՂՄԻՑ ՄՊԱՌՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՉԼԱՄԱՏ ԵՍՎԱԾ ԿՈՂՄԱԿԻ ԱՐՏԱՂԱՔԻ ՏԼՈՂԻՆՄԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

Հոդված 29. Մարդկանց կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի տնօրինմանը ներկայացվող պահանջները

1. Մարդկանց կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանք տնօրինող կազմակերպությունները ներդնում և կիրառում են գործունեության վտանգի աղբյուրի վերլուծության և ռիսկերի կառավարման համակարգ, որն ընդգրկում է՝

1) տեխնոլոգիական փաստաթղթեր՝ արդյունաբերված արտադրանքների նկարագրություն և դրանց նպատակների մասին տեղեկատվություն .

2) արտադրական ընթացքի փուլերի հաջորդականություն մասին նկարագրություն .

3) արտադրական ընթացքն երիբոլոր փուլերի ժամանակ վտանգի և ռիսկի գնահատման վերլուծություն.

4) արտադրական ընթացքի կրիտիկական վերահսկման կետեր.

5) յուրաքանչյուր կրիտիկական վերահսկման կետի համար կրիտիկական սահմաններ.

6) կրիտիկական վերահսկման կետերում մշտադիտարկման կանոններ և ցուցիչներ վերահսկողություն.

7) տեխնիկական կանոնակարգերով, նորմատիվ փաստաթղթերով և իրավական այլակտերով սահմանված պահանջներ.

8) փաստաթղթերի պահպանման վերաբերյալ պահանջներ, որոնք կարող են ընդգրկել սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տեղեկատվությունը:

2. Կազմակերպությունը սեփականատերը կամ օգտագործողը պետք է մասնագետներ նշանակի, որոնք պատասխանատու են համակարգի համար և պետք է պարբերաբար ամփոփեն և վերլուծեն արդյունքները:

3. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքը և դրանցից ստացված արտադրանքները հավաքվում, տեղափոխվում, պահվում, իրացվում, վերամշակվում կամ ոչնչացվում են այնպես, որ երաշխավորվի վերջնական արտադրանքի ամբողջական վտանգությունը, և կանխվեն մարդկանց և կենդանիների առողջությունը սպառնացող վտանգի առկայությունը և շրջակա միջավայրի վարակվելու հնարավորությունը:

4. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի տնօրինումը (հավաքումը, պահումը, փոխադրումը, իրացումը, վերամշակումը կամ ոչնչացումը) և պահեստավորումն իրականացվում են լիազորմամբ մինչև հաշվառված կազմակերպություններում:

5. Անհատները և իրավաբանական անձինք որոշակի գործունեության արդյունքում ստացված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքը, մինչև դրանց տնօրինումը կամ պահեստավորումը, պարտավոր են պահել մեկուսացված շինություններում, կոնտեյներներում կամ սարքավորված վայրերում:

6. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի և դրանցից ստացված արտադրանքի տնօրինմանը, պահեստավորմանը, շրջակայում տեղակայմանը և տեղափոխմանը ներկայացվող պահանջները սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

7. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի վերամշակման արդյունքում ստացված արտադրանքի փաթեթավորման, պահեստավորման, բեռնման, փոխադրման, բեռնաթափման և ոչնչացման ծախսերը կատարվում են սեփականատիրոջ միջոցներին հաշվին:

8. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի օգտագործումը՝ ախտորոշման, կրթական և հետազոտական նպատակներով թույլատրում է լիազորմամբ:

9. Ախտորոշիչ և հետազոտական, կրթական կազմակերպությունները լիազորմամբ մինչև ներկայացնում են հայտնված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի օգտագործման նպատակները, բնույթը և քանակը, ինչպես նաև հաստատությունը, որտեղից դրանք պետք է ստացվեն:

10. Լիազորմամբ հայտի ստացումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, ուսումնասիրում է փորձարկումների համար նախատեսված շինություններին, կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի օգտագործման պայմաններին համապատասխանությունը ներկայացվող անասնաբուժական պահանջներին և ուսումնասիրության արդյունքների ստացումից հետո՝ երեք օրվա ընթացքում, թույլատրում է կենդանական ծագման կողմնակի

արտադրանքի օգտագործումը՝ նշելով այնտեղ դրանց օգտագործման և պահեստավորման պայմանները կամ հիմնավորված մերժում է սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված հայտում նշվող տեղեկություններին թերի կամ չներկայացման ու կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի օգտագործման պայմաններին ներկայացվող պահանջներին անհամապատասխանություն կամ ուսումնասիրություն արդյունքում տրված անհամապատասխանությունները չվերացնելու դեպքերում:

Հոդված 30. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքը տնօրինողի պարտականությունները

1. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքը տնօրինող և (կամ) պահեստավորող տնտեսավարող սուբյեկտները՝

1) իրականացնում են անվտանգություն զործունեության վտանգի աղբյուրի վերլուծություն և ռիսկերի կառավարման համակարգ, որն ապահովում է վտանգի վերլուծությունը և կրիտիկական կետերի հսկողությունը.

2) նշանակում են գործունեության վտանգի աղբյուրի վերլուծություն և ռիսկերի կառավարման համակարգ, համակարգի համար պատասխանատու մասնագետներ և պարբերաբար ամփոփում, վերլուծում են արդյունքները.

3) ապահովում են պատրաստի արտադրանքի յուրաքանչյուր խմբի անվտանգության համապատասխանությունը ներկայացվող պահանջներին.

4) իրականացնում են պատրաստի արտադրանքի յուրաքանչյուր խմբի անվտանգության տեղաշարժի հսկման համակարգ.

5) ներկայացվող պահանջներին անհամապատասխանություն դեպքում անմիջապես ծանուցում են լիազորմարմինն.

6) լիազորմարմնին ցուցումով՝
ա. հայտնաբերում են անհամապատասխանության պատճառը,
բ. վերամշակում կամ ոչնչացնում են խմբի անվտանգության,
գ. ապահովում են յուրաքանչյուր խմբի անվտանգության փորձաքննությունը,
դ. նախաձեռնում են մաքրման և ախտահանման միջոցառումներ:

ԳԼՈՒԽ 10

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԾԱԳՄԱՆ ԿՈՂՄՆԱԿԻ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ԱՊՏՈՑ ՊԱՆՈՒԹՅԱՆԸ, ԲԱՐԵԿԵՑՈՒԹՅԱՆ ԴԱՆՊԱՆՄԱՆԸ ԵՎ ԿԱՐԳԻ ԿԱԿԱՆ ԼԻԱԿԱՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴԱՆՍԵՆՏԵՐԸ

Հոդված 31. Կենդանիներին կարանտինային, հատուկ վտանգավոր և պարտադիր ծանուցման ենթակա վարակիչ հիվանդություններին ներկի կողմնակի արտադրանքի արտադրողի պարտականությունները

1. Կենդանիներին կարանտինային, հատուկ վտանգավոր և պարտադիր ծանուցման ենթակա վարակիչ հիվանդություններին կասկածի կամ հայտնաբերման դեպքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են անհապաղ տեղեկացնել սպասարկող անասնաբուժական ծառայությունը կամ լիազորմարմինն:

2. Հիվանդություն անխնայական ախտորոշումը կատարում է անասնաբուժական ծառայությունը, որը հիվանդություն անխտորոշումը հաստատելու կամ հերքելու նպատակով կատարում է

ն մ ու շ առ ու մ և ախտաբանական նյութի ն մ ու շ ն երբ ն երկայացնում անասնաբուժական ազգային ռեֆերենս և արտոնագրի ան իրականացնում է համապատասխան կանխարգելիչ միջոցառումներ:

3. Ախտորոշումը հաստատվելուց հետո և ի ազոբ մարմինն առաջարկությունն է ներկայացնում տարածքային կառավարման մարմիններին կենդանիներին կարանտինային, հատուկ վտանգավոր և պարտադիր ծանուցման ենթակա վարակիչ հիվանդություններին վերացման համալիրում վարակի օջախի, դրան կատմամբ պաշտպանություն վերահսկողություն ենթակա տարածքներում կարանտին սահմանելու վերաբերյալ, իսկ կարանտինային հիվանդությունն չհանդիսացող հիվանդություններին դեպքում՝ սահմանափակումներ: Կարանտինային գոտում սահմանափակվում կամ դադարեցվում են կենդանիներին, մարդկանց, հասարակական տրանսպորտի տեղաշարժը, անասնաբուժական վերահսկման ապրանքներին տեղափոխումը:

4. Հաշվի առնելով հիվանդության հարուցիչի ախտածնությունը և վարակումնակությունը, տարածման առանձնահատկությունները, տարածքի աշխարհագրական դիրքը և բնական այլ պայմանները և ի ազոբ մարմինն առաջարկություն հիման վրա տարածքային կառավարման մարմինը սահմանում է կարանտինային գոտու՝

- 1) վարակի օջախի տարածքի սահմանները.
- 2) վարակի օջախի շուրջը՝ մինչև 3 կիլոմետր շառավղով պաշտպանվող տարածքի սահմանները,
- 3) պաշտպանվող տարածքի շուրջը՝ մինչև 10 կիլոմետր շառավղով վերահսկվող տարածքի սահմանները:

5. Նշված տարածքներում (այսուհետ՝ կարանտինային գոտի) իրականացվում են հակաանասնաբուժական ազգային հետևյալ միջոցառումները՝

1) եթե կարանտինային գոտին ներառում է երկու սահմանակից համայնքներին կամ շրջաններին տարածքները, ապա հիվանդության վերացման միջոցառումները համապատասխանաբար իրականացնում են երկու շրջաններին կամ համայնքներին տարածքային պետական կառավարման տեղական ինքնակառավարման մարմինները: Եթե անասնաբուժական ընդգրկել է երեք և ավելի շրջաններ, հատուկ վտանգավոր և կարանտինային հիվանդություններին կանխարգելման, վերահսկման և ոչնչացման միջոցառումներին կազմակերպման, համակարգման, իրականացման և ֆինանսավորման նպատակներով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վարչապետի որոշմամբ ստեղծվում է Կենտրոնական անասնաբուժական միջգերատեսչական խորհուրդ, և սահմանվում են անհրաժեշտ գործողություններ, որոնք ղեկավարում է վարչապետը կամ փոխվարչապետը: Խորհրդի կազմն ընդգրկում է ներկայացուցիչներ և ի ազոբ մարմինը, գյուղատնտեսության, առողջապահության, արդարադատության, պաշտպանության, ֆինանսներին, տրանսպորտին և կապին, բնապահպանության բազմադասնակ կառավարումն իրականացնող ի ազոբ մարմիններին: Շրջաններում ստեղծվում են տարածքային անասնաբուժական մշտական գործող հանձնաժողովներ, որոնց կազմը և ի ազոբ ու ի ն ն երբ հաստատում է շրջվարչակազմի ղեկավարը:

2) եթե հիվանդություն հարուցիչը վտանգավոր է նաև մարդկանց առողջության համար, անհրաժեշտ միջոցառումները ձեռնարկվում են առողջապահության մարմիններին հետհամատեղ:

3) և բացուցիչ միջոցառումներ՝ կարանտինի ժամկետի երկարաձգում, համայնքներին ու շրջաններին տարածքում տրանսպորտային միջոցներին երթուղիներին արգելք, տրանսպորտի

Երթուղիներին փոփոխությունները հրակայանացնելու և առաջարկություններով տարածքային կառավարման մարմինը դիմում է այլ մարմիններին՝ ներգրավելով ոստիկանություն, ազգային անվտանգություն և այլ ուժեր ու միջոցներ: Համապատասխան միջոցառման մասին որոշումը կայացվում է 24 ժամվա ընթացքում:

4) հիվանդության առաջացման հաստատումից հետո սույն հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված տարածքներում վարակի օջախի վերացման վերաբերյալ ներգրավված անասնաբույժներին կամ անասնաբուժական ծառայության ցուցումները և լիազորմարմինի պաշտոնատար անձանց կարգադրությունները պարտադիր կատարման ենթակա են բոլոր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար:

5) Եթե տնտեսական և (կամ) հիվանդության տարածման կանխման նպատակով անասնահամաճարակային տեսակետից և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և հիվանդություններին դեմ պայքարի հրահանգներով թույլատրվում է հիվանդ կենդանիներին և անիտարական սպանդ, ապա սպանդանոցներում, կենդանական ծագման հումք և մթերք վերամշակող կազմակերպություններում, անկախ դրանց սեփականություն և կազմակերպական-իրավական ձևից, և անիտարական սպանդի են ենթարկվում հիվանդ կամ հիվանդացություն մեջ կասկածվող վտանգված կենդանիները, և (կամ) վերամշակվում են դրանց սպանդից գոյացած մթերքն ու հումքը:

6) կենդանիներին վարակիչ հիվանդությունը վերացնելու կամ դրա տարածումը կանխելու համար անասնաբուժական պետական վերահսկման ապրանքի ոչ նշացում:

Հոդված 32. Կենդանիներին բարեկեցությունը

1. Կենդանիները բուժվում և պահվում են իրենց աճին, ֆիզիոլոգիական կարիքներին և տեսակին բնորոշ առանձնահատկություններին համապատասխան:

2. Կենդանիներին նկատմամբ կատարվող բավականաչափ ցավազաց գործողությունները՝ մանիպուլյացիաները կամ վիրաբուժական միջամտությունները, իրականացվում են քնեցման կիրառմամբ:

3. Ֆերմերային տնտեսություններին, կենդանաբանական այգիներին, ակվարիումներին, տեռարիումներին, վիվարիումներին, կենդանակեցարաններին, կենդանաբանական խանութներին և այլ անասնաբուժական տնտեսություններին սեփականատերերը, ինչպես նաև ցուցահանդեսներ և (կամ) մրցույթներ, կենդանիներին մասնակցությամբ գործունեություն և կազմակերպողները պարտավոր են ապահովել կենդանիներին պաշտպանությունը և բարօրությունը ներկայացվող պահանջները:

Հոդված 33. Կյանքը ընդհատելու նպատակով կենդանիներին քնեցման պահանջները

1. Կենդանիներին քնեցումն իրականացնում է անասնաբուժական գործունեությունը իրականացնող անասնաբուժական ծառայությունը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված անասնաբուժական դեղամիջոցով:

2. Քնեցման նպատակատարատու մը և իրականացումը կազմակերպվում են այնպես, որ կենդանիներին մոտոսթրեսը հասցվի նվազագույնի:

3. Քնեցումն իրականացվում է առանձնացված շինությունում, որը թույլ չի տալիս այլ կենդանիներին ներկայգտնվել այդ գործընթացին:

4. Քննեցումն իրականացվում է այնպիսի նյութերով, որոնք շատ արագ կերպով գիտակցություն և ցավի զգացողություն լրիվ կորստի են հասցնում կենդանուն՝ ենթարկելով մահվան:

5. Քննեցումից հետո անասնաբույժը որոշում է կենդանու մահացությունը՝ ստուգելով նրա սրտի աշխատանքը:

6. Անասնաբույժը քննեցման գրանցամատյանում գրանցում է քննեցման իրականացման և անասնաբուժական դեղամիջոցի կիրառման պատճառները:

7. Քննեցումը թույլատրվում է՝

1) անբուժելի հիվանդ կենդանիներին, որոնք հիվանդություն պատճառով ցավի և տանջանքի մեջ են.

2) վարակիչ հիվանդություն վերացման համար, որը սպառնում է մարդկանց կամ կենդանիներին առողջությունը.

3) կենդանիներին նկատամբ փորձարկումներին կասեցման համար, որի արդյունքում առաջացել են կենդանիներին ցավ և տանջանք պատճառող ախտաբանական չվերականգնվող փոփոխություններ.

4) կենդանիներին, որոնց ազրեսիվ վարքագիծը մարդկանց և կենդանիներին առողջություն համար իրական վտանգ է ներկայացնում:

8. Քննեցման համար արգելվում է այնպիսի անասնաբուժական դեղամիջոցի կիրառումը՝

1) որի արդյունքում մկանները կաթվածահար են լինում՝ առանց կորցնելու ցավի զգացողությունը.

2) որը չի հանգեցնում գիտակցություն կորստի:

Հոդված 34. Տնային կենդանիներին պահման պահանջները

1. Տնային կենդանիներին տեբերը պարտավոր են՝

1) ձեռնարկել միջոցառումներ ուղղված մակաբուծային հիվանդություններին դեմ պայքարի համալիրում ներքին և արտաքին մակաբույծների նկատմամբ կենդանիներին բուժկանխարգելիչ միջոցառումներին իրականացմանը, կանխելով հասարակական վայրերի աղտոտումը կենդանիներին արտաթորանքով և ապահովելով կղկղանքից տեղանքի մաքրումը.

2) ձեռնարկել մարդկանց կամ այլ կենդանիներին չվնասելու միջոցառումներ, այդ թվում՝ առանց դնչկալի կամ վնասազերծման ապահովման դուրս հանելը.

3) ձեռնարկել կենդանիներին անցանկալի վերարտադրությունը կանխող միջոցառումներ.

4) վերարտադրության նպատակով օգտագործելու դեպքում հաշվի առնել կենդանիներին ֆիզիոլոգիական, անատոմիական և վարքագծային առանձնահատկությունները և դրանց առողջությունը վտանգ չհասցնել.

5) ապահովել պահմանը ներկայացվող անասնաբուժական պահանջներին կիրառումը:

2. Տնային շներին տեբերը պարտավոր են նաև՝

1) ցուցահանդեսներին, մրցություններին մասնակցելու, վաճառքի նպատակով տեղափոխման ընթացքում ունենալ դրանց անասնաբուժական անձնագրերը.

2) պատվաստումներին և մշակումներին դեպքում անասնաբուժական ծառայությունը կենդանու հետ ներկայացնել անասնաբուժական անձնագրերը.

3) կատարել կենդանիներին առողջություն պահպանման համար պահանջվող պատվաստումները, մակաբույծներին դեմ մշակումները.

- 4) փակ տարածություններում պահելու դեպքում ապահովել ամենօրյա զբոսանք.
- 5) մշտական կապերով (պարաներով) պահելու դեպքում ապահովել ապաստարան և ազատ տեղաշարժման տարածք.
- 6) վեց շաբաթական ից մեծ հասակի դեպքում ձեռք բերել անասնաբուժական անձնագիր.
- 7) չորս ամսական հասակում կամ շուն ձեռք բերելուց հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, շանը ներկայացնել անասնաբուժական գնման և իրենց ցանկությունները շան նույնականացման նպատակով շան վրա դնել դաշվածք կամ տեղադրել միկրոչիպ, որը ներառում է կենդանու տեղակայման տարբերանշանները և անհատական համարը:

Հոդված 35. Կենդանիներին բարեկեցությունը պահպանելու գործում անձանց պարտականությունները և սահմանափակումները

1. Կենդանիներին սեփականատեր և (կամ) կենդանի պահող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են՝
 - 1) ինամել կենդանիներին և չլքել, եթե այդ կենդանիներին քննարկելիս գոյատևել չի կարող, իսկ լքելու դեպքում նախօրոք տեղեկացնել տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կամ կենդանիներին պաշտպանություններ գրառվող հասարակական կազմակերպություններին.
 - 2) յուրաքանչյուր կենդանու համար՝ կախված տեսակից, տարիքից և ցեղատեսակից, ապահովել՝
 - ա. տեղակայման և տեղաշարժման համար անհրաժեշտ տարածք, ազատություն և պայմաններ,
 - բ. կերի և ջրի բավարար քանակություն,
 - գ. սնվելու և խմելու վայրերից օգտվելու ազատ հնարավորություն,
 - դ. սնվելու և խմելու համար անհրաժեշտ համապատասխան պարագաներ, որոնք հարմարեցված են կատեցնելու համար դրանց ադտոտումը և նվազեցնելու կենդանիներին միջև ագրեսիվ մրցակցությունը,
 - ե. կենսագործունեության համապատասխան միկրոկլիմա,
 - զ. կենդանիներին վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդություններին կանխարգելում և բուժում, հիվանդացության կամ վնասվածքի դեպքում՝ անմիջական բուժօգնություն,
 - է. կենդանիներին պաշտպանության և բարեկեցության պահանջները.
 - 3) ձեռնարկել միջոցներ կենդանիներին՝ բարձրությունները կենդանիներին ընդհանուր վիճակը կանխելու համար.
 - 4) օրական առնվազն մեկ անգամ ստուգել կենդանիներին ընդհանուր վիճակը.
 - 5) տան պայմաններում չպահվող վայրի կենդանիներ բուժել ոչ իրենց բնական միջավայրում՝ միայն կենդանաբանական այգիներում, ակվարիումներում, տեռարիումներում, կրկեսներում, ֆերմաներում, վիվարիումներում (կենդանակեցարան, թռչուններ կացարան):
2. Մրգելվում է՝
 - 1) կենդանիներին վախեցնել, տանջել, ուժասպառանել, սպանել, բացառություն կրող անհատներին ծիսակատարություններին, որսորդության և ձկնորսության, գիտահետազոտության համար նախատեսված

կենդանիներին և մարդկանց վրա հարձակման և ինքնապաշտպանության դեպքերի .

2) կենդանիներին նկատմամբ դատանու թյուր ընթացքում`

ա. կենդանուն սպանողի ենթարկելը՝ խեղդելու, կախելու, մասնատման, ուժեղ հարվածի կամ մտրակման միջոցով,

բ. մաշկահանում, անդամատում կամ դիագերծում մինչև սպանողը,

գ. կրակի վրա նետելը, դատանու միջոցներ կիրառելը, բարձրությունից կամ փոխադրամիջոցներից նետելը,

դ. թունավորում կամ այնպիսի նյութի ներարկում, որն հանգեցնում է դատանու ցավոտ մահվան,

ե. սույն օրենքի դրույթները խախտելով՝ քննարկումը .

3) կռիվներին կամ ներկայացումներին համար կենդանիներին օգտագործումը, որի արդյունքում կենդանիներն կարող են տանջվել, սպանվել կամ ստանալ կենսագործունեությանը սպառնացող վնասվածք .

4) կենդանիներին միմյանց նկատմամբ սադրելը .

5) կենդանիներին այնպիսի վարժեցում, որը կարող է տանջանք կամ չարչարանք առաջացնել .

6) առանց կենդանիներին անատոմիական և ֆիզիոլոգիական կարողությունները հաշվի առնելու՝ դրանց ենթարկել ֆիզիկական ճնշումներին .

7) կենդանիներին այնպիսի հավաք կամ բռնում, որը նրանց ցավ, տանջանք կամ վնաս է պատճառում, եթե առկա են դրանք բացառող կամ հնարավորինս նվազեցնող պայմաններ .

8) վայրի կենդանիներին փողոցով տանելը՝ առանց շրջապատի անվտանգությունը երաշխավորող պայմաններին ապահովման .

9) անհրաժեշտ որակավորում և մասնագիտություն չունեցող անձանց կողմից կենդանիներին բուժումը կամ անասնաբուժական դեղամիջոցի կիրառումը .

10) ցավազրկող նյութերի կամ այնպիսի նյութերի կիրառումը, որոնք կարող են կենդանիներին առողջությանը վնասել, բացառություններ այն դեպքերին, երբ դրանք բժշկական հիմնավորում ունեն, և (կամ) թույլատրված փորձարկման շրջանակներում կատարվելիք բուժում են հանդիսանում .

11) սպորտային առավել արդյունքներին ստացման նպատակով կենդանիներին նկատմամբ խթանիչ նյութերի կիրառումը .

12) բնական կամ արհեստական սերմնավորումը, որը կենդանիներին առողջության համար վտանգավոր է .

13) կենդանիներին կերակրել այնպիսի կերատեսակներով, որոնք սպառունակում են վնասակար նյութեր, կամ չեն օգտագործվում սովյալ կենդանու կերակրման համար՝ ելնելով դրանց տեսակից, տարիքից և առողջական վիճակից .

14) անհամատեղելի տեսակների միևնույն տարածքում կամ միևնույն տարածքում միևնույն տեսակների բնակեցումը, որոնց միջև կարող է առաջանալ ագրեսիվություն, հարձակում և պայքար .

15) խոշոր որոճողների կամ միասմբակավորների պոչերի անդամատումը .

16) հետևյալ վիրաբուժական մանիպուլյացիաների իրականացումն առանց ցավազրկման`

ա. գառներին, ուղերին, խոզերին, հորթերին և շների պոչերի անդամատում,

բ. շների հավելյալ մատնեքի անդամահատում,

գ. հորթերին եղջյուրներին անդամահատում խարման կամ վիրաբուժական հեռացման միջոցով,

դ. կենդանիներին ամորձատում և ձվարանահատում .

17) տնայի նկենդանիներին նկատմամբ առանց ցայազրկման հետևյալ վիճակներում միջամտություններ իրականացումը՝
ա. պոչի նականջներին կտրում,
բ. ձայնալարերին կտրում,
գ. եղունգներին և առամներին հեռացում,
դ. դաջվածքի կամ միկրոնշիպի տեղադրում,
ե. վիրահատություններ:

18) տնայի նկենդանիներին բուժել և պահել մսի և մորթու արտադրություն նպատակով:

19) տնայի նկենդանիներին զբոսանքի հանել բացօթյա մանկապարտեզներ և արգելանշաններով նշված տարածքներ:

ԳԼՈՒԽ 11

ԿԵՆՂԱՆԻՆԵՐԻ ՆԿՍՄԱՄԲ ՓՈՐՁԱՐԿՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 36. Կենդանիներին նկատմամբ փորձարկումները

1. Կենդանիներին նկատմամբ փորձարկումներն իրականացվում են ուսուցողական, գիտահետազոտական նպատակներով և այն դեպքում, երբ այլընտրանքային մեթոդներին կիրառումն անհնար է:

2. Կենդանիներին նկատմամբ փորձարկումներն իրականացվում են լիազոր մարմնում հաշվառված ուսումնական, գիտահետազոտական, արդյունաբերական կազմակերպություններում՝ լիազոր մարմնի սոված՝ փորձարկումներին նպատակով կենդանիներին օգտագործման թույլ տվող պայմաններում:

3. Փորձարկումներին համար օգտագործվող կենդանիներին և փորձարկումներ իրականացնող կազմակերպություններին ներկայացվող պահանջները հաստատում է լիազոր մարմինը:

Հոդված 37. Կենդանիներին փորձարկումների թույլ տվող ռեժիմը

1. Կենդանիներին փորձարկում իրականացնող կազմակերպությունները լիազոր մարմին ներկայացնում են դիմում՝ փորձարկումներին նպատակներով կենդանիներին օգտագործման թույլ տվող ռեժիմի ստանալու համար, որին պետք է կցվեն:

1) փորձարկման ենթակա կենդանիներին տեսակներին ցուցակը և քանակը, դրանց ընտրանքի հիմնավորումը, փորձարկման խափանման արդյունքում՝ խնամքի ձևը և տեղը:

2) փորձարկումներ իրականացնող անձանց ցուցակը և նրանց մասնագիտական որակավորման փաստաթղթի պատճենը:

2. Լիազոր մարմինն ուսումնասիրում է սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված դիմումը և ներկայացված փաստաթղթերը և գործունեություններ կատարող կազմակերպության պահանջներին համապատասխանությունը:

3. Ներկայացված փաստաթղթերում թերություններ հայտնաբերելու դեպքում դրանց ստացումից հետո երեք օրվա ընթացքում, լիազոր մարմինը գրավոր տեղեկացում է դիմողին՝ սահմանելով թերություններին վերացման ժամկետ:

4. Թերություններին բացակայություն դեպքում կամ դրանց վերացումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, լիազոր մարմինը

1. Կենդանիներին անհատաբար և պանդին իրականացվում է պանդանոցում՝ կանոնավոր և պանդին ավարտելուց հետո, անասնաբուժական ծառայություն հսկողությունում, իսկ կենդանիներին փոխադրման անհատաբար և ղեկավարում՝ պանդանոցից դուրս, լիազորմամբ հատկորոշված վայրում և վերահսկողությունում:

2. Արգելվում է կենդանիներին ոչ պանդանոցային մոտոթիարդյունքում և տացված կենդանական ծագման հումքի և մթերքի սպառումը և իրացումն առանց անասնաբուժասան իտարական փորձաքննություն:

Հոդված 40. Կենդանիներին մոտոթի

1. Կենդանիներին մոտոթի իրականացվում է ոչ պանդանոցային պայմաններում այնպես, որ կենդանուն չպատճառվի երկարատև ցավ կամ տանջանք, բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված նպատակներին և ղեկավարի:

2. Կենդանիներին մոտոթի թույլատրվում է՝

- 1) վարակիչ հիվանդություններին վերացման նպատակով.
- 2) հիվանդություններին վերահսկողություն համար.
- 3) որսորդություն և ձկնորսություն ժամանակ.
- 4) կրոնական և այլ ընդունված ծիսակատարություններին համար.
- 5) արտաքին և ներքին գործունեության ազդեցությունից կենդանիներին առողջական վիճակի ֆիզիկական և ֆունկցիոնալ լուրջ, անվերականգնելի խանգարումներով պայմանավորված անասնաբույժի ցուցումով կենդանու անկումը բացառելու նպատակով.
- 6) գյուղատնտեսական կենդանիներին մոտոթի ֆերմաներում կամ անասնապահական շինություններում թույլատրվում է բացառապես անասնաբույժի հսկողությունում՝ նախապանդային և հետապանդային գնմամբ:

Հոդված 41. Գյուղատնտեսական կենդանիներին փոխադրման պահանջները

1. Գյուղատնտեսական կենդանիները փոխադրվում են առողջությունը, ֆիզիոլոգիական և վարքագծային կարիքները երաշխավորող պայմաններում՝ սարքավորված փոխադրամիջոցով:

2. Գյուղատնտեսական կենդանիներին ութ ժամից ավելի տևողությամբ փոխադրման ժամանակ ապահովվում է կենդանիներին հանգիստը՝ լիազորմամբ գիտությունում հատկորոշված վայրերում:

3. Արգելվում է՝

- 1) փոխադրման համար չնախատեսված փոխադրամիջոցներով և կենդանիներին ցավ, վնաս և տանջանք պատճառող պայմաններում մթերատու կենդանիներին փոխադրումը.
- 2) ապրանքաբարձման, ապրանքաթափման և տեղափոխման ժամանակ՝
 - ա. կենդանիներին հարվածելը, սեղմելը և նետելը,
 - բ. կենդանու մարմնի դյուրազացման երբևէ սեղմելը,
 - գ. կենդանիներին պոչերը ճզմելը, ոլորելը կամ կոտրելը,
 - դ. այնպիսի սարքերի կիրառումը, որոնք կարող են կենդանիներին ցավ պատճառել,
 - ե. մեխանիկական սարքերով կենդանիներին տեղափոխումը, ինչպես նաև կենդանիներին գլուխներին, եղջյուրներին, ականջներին, ոտքերին, պոչին և մոտոթուցբռնած քաշելը:

4. Գյուղատնտեսական կենդանիներին մասնագիտացված փոխադրում կատարող ցամաքային տրանսպորտի միջոցները հաշվառվում են լիազորմամբ:

5. Գյուղատնտեսական կենդանիներ փոխադրող տրանսպորտային միջոցներին վարորդները և փոխադրման ժամանակ կենդանիներին ուղեկցող մարդիկ հաշվառվում են լիազորմամբ:

6. Գյուղատնտեսական կենդանիներին փոխադրման և փոխադրամիջոցի վերաբերյալ լիազորմամբն չունեղծում է էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ և վարում է տեղեկատվական քաղաք:

7. Փոխադրման ժամանակ փոխադրողները պահպանում են կենդանիներին պաշտպանության և ֆարոթյան պահանջները:

ԳԼՈՒԽ 13

ԵԶՐԱՓՄԿԻՉ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄՍՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 42. Եզրափակիչ դրույթ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրատարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հոդված 43. Անցումիւյ դրույթներ

1. Սույն օրենքի 12-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածներն ուժի մեջ են մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Անասնաբուժության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2006 թվականի ապրելի 14-ի ՀՕ-268 օրենքը:

3. «Անասնաբուժության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2006 թվականի ապրելի 14-ի ՀՕ-268 օրենքի համաձայն (ի կատարումն) ընդունված իրավական ակտերը գործում են այնքանով, որքանով չեն հակասում սույն օրենքին:

**Լ ԵՌՆՍՅԻՆ ԴԱՐԱԲԱՂԻ Հ ԱՆՐԱՊԵՏ ՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ**

Բ.ՄԱՀ ԱԿՅԱՆ

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ
«ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Ան հրաժեշտու թյունը

«Անասնաբուժություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության սանիտարական ոլորտի օրենսդրությանը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության համապատասխանեցման պահանջով, անասնաբուժության բնագավառի միջազգային ընդունված և կիրառվող պահանջներին երրորդամբ, որն անմիջականորեն կնպաստի անասնաբուժական գործունեության կազմակերպմանը և իրականացմանը, անասնաբուժական ծառայության կազմակերպմանը, նյութատեխնիկական և մասնագիտական կատարելագործմանը, հանրապետությունում կենդանիների առողջության պահպանման և կայուն անասնախմբաբանային իրավիճակի ապահովմանը, կենդանիների հիվանդություններին կանխարգելման և վերացման աշխատանքներին պատշաճ կազմակերպմանը և իրականացմանը, որի արդյունքում կապահովվեն կենդանիների առողջությունը, անվտանգ կենդանական ծագման սննդի արտադրությունը և իրացումը, հանրության առողջության պահպանումը կենդանական ծագման վարակներին:

Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Գործող «Անասնաբուժություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված դրույթները չեն ապահովում կամ մասնակիորեն են ապահովում կենդանիների առողջության պահպանման, անասնաբուժական գործունեության, անասնաբուժական հսկողության ենթակա ապրանքների անվտանգության ապահովման, անասնաբուժական ծառայության և անասնաբուժություն բնագավառում լիազորմարմին, պետական վերահսկողության իրականացման վերաբերյալ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության, կենդանիների առողջության համաշխարհային

կազմակերպություն և այլ միջազգային պահանջներին երդրու մը և կիրարկումը:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանվելու կամ դրանք լիովին վերանայելու կարիք ունեն միջառք ինդիքներ, որոնք են՝ անասնաբուժական գործունեությունը, անասնաբուժական վերապատրաստումը, անասնաբուժական գիտահետազոտական և լաբորատոր գործունեությունը, անասնաբուժությունը քննակառուցում լիազոր մարմնի նյութատեխնիկական ապահովումը, իրավասությունները և գործառնությունները, անասնահամաճարակներին դեմ պայքարում ոչնչացված կենդանիներին փոխատուցումը, անասնաբուժության քննակառուցում գործունեությամբ զբաղվող անձանց գրանցումը և նրանց գործունեության իրականացման թույլտվությունը, կենդանիներին առողջություն պաշտպանությունը և քարոզություն պահպանումը, կենդանիներին նկատմամբ փորձարկումներին, կենդանիներին սպանդի և մորթի, փոխադրման, քննցման, պահվածքի գործընթացներում քարոզություն պահպանման պահանջները, անասնաբուժություն քննակառուցում ամբողջական և հետևողական պետական վերահսկողությունը, որը ներառում է անասնաբուժասանիտարական և սահմանային անասնաբուժական պետական վերահսկողությունը կարգավորող դրոյթները:

Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված անձինք

Նախագիծը մշակվել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի անասնաբուժություն և անասնաբուժություն վարչություն և իրավաբանական բաժնի կողմից:

Այն կարգի վրա արդյունքը

Իրավական ակտի նախագծի ընդունման դեպքում ամբողջական և հստակ կսահմանվեն՝ անասնաբուժություն քննակառուցում անհրաժեշտ քաղաքականություն իրականացման հիմքերը և պայմանները, մասնավոր և պետական հատվածի գործառնությունները, կենդանիներին առողջություն և քարոզություն պահպանման հիմնական սկզբունքները, հանրությունը կենդանական ծագման վարակներին պաշտպանություն ուղղված գործողությունները, անասնաբուժություն քննակառուցում լիազոր մարմնի, պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմններին գործառնությունները, անասնաբուժություն քննակառուցում միջազգային պահանջներին համապատասխան և գործնականում անհրաժեշտ պետական վերահսկողության իրականացման հիմքերը, սկզբունքները և մեխանիզմները:

Այլ տեղեկություններ

«Անասնաբուժություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագիծը սահմանված կարգով դրվել է հանրային քննարկման Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության պաշտոնական կայքէջում:

Սահմանված ժամկետներում
դիտողությունները չեն ստացվել :

առաջարկություններ

կամ

**ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ**

ԱՄԽՈՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**«ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ
ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄՏԵՂԱԿԱՆ
ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԷԱԿԱՆ ԱՎԵԼ ԱՅՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՄՆՎԱԶԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

«Անսանաբություններում մասին» Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը պետական կամ
տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում ծախսերի և
եկամուտների էական ավելացում կամ նվազեցում չի պահանջում :

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**«ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ
ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ
ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

«Անսանաբություններում մասին» Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը պլիբրավական
ակտերի ընդունման անհրաժեշտություն կառաջացնի :

**ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ**

ԱՄԽՈՅԱՆ

**ՓՈՐՁԱԳԻՏ ԱԿՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅ ՈՒԹՅՈՒՆ
«ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏ ՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

«Անասնաբուժությունն մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի
Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ
առաջարկություններ և դիտողություններ չկան:

**ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏ ԱԿՍԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏ**

Է. ԲԱԲՍԱՆ